

# **REFERAT Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget 2018-2021 d. 02-06-2021**

**Mødedato** Onsdag d. 02. juni 2021 kl. 00:00

**Mødested** Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

## Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Udvalgets pejlemærker for 2022.....	5
Spareforslag på job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets område til budget 2022.....	9
Budgetopfølgning pr. 30. april 2021, Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.....	12
Udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling af unge.....	16
Relevante tilbud til udsatte børn og unge - Øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder (spor 2).....	26
Ansøgning om EGU forberedende forløb fra den særlige beskæftigelses- og uddannelsespulje.....	36
Ansøgning tilflytterservice Business Center Bornholm.....	41
Orientering om helhedsorienteret sagsbehandling.....	44
Anvendelse af Lokalsamfundspuljen i 2019.....	48
Multihusets anmodning om opvarmning i vinterhalvåret.....	52
Tre scenarier for nyt kulturhus i Rønne.....	56
Midlertidig brug af remisen i Rønne.....	66
Helhedsplan for Nørrekås og Velkomstpladsen.....	73
BRK og DGI Bornholms samarbejdsaftale, Status og fremtidigt samarbejde 2021 - 2024.....	78
Handleplaner for politik for kultur, idræt og fritid.....	82
IVK anmoder om opprioriteringsforslag om midlertidigt tilskud og forslag til revidering af fremtidi	86
Sager til høring i Ældreråd og handicapråd.....	92
Gensidig orientering.....	94

## **Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen**

Åbent punkt

## **1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen**

00.01.00P35-0100

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	1	

### **Fraværende**

Kirstine van Sabben forlod mødet kl. 15.50 under behandling af punkt 8 *Ansøgning tilflytterservice Business Center Bornholm* og deltog igen fra kl. 16.00 under behandling af punkt 9 *Orientering om helhedsorienteret sagsbehandling*.

### **Bemærkninger til dagsordenen**

## **Punkt 2: Udvalgets pejlemærker for 2022**

### **Bilag**

Pejlemærker JUFU adm udkast

Pejlemærker for de kommende udvalg

Åbent punkt

## 2 Udvalgets pejlemærker for 2022

00.30.00G01-0036

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	05-05-2021	5	
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	2	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### Resumé

Udvalgenes målarbejde er midlertidigt afløst af et arbejde med at forberede overgangen til en ny valgperiode. Dette sker med udpegning af pejlemærker for kommende udvalg, der skal arbejde med udvalgets områder.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Udvalget drøfter pejlemærker med udgangspunkt i administrationens oplæg.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 5. maj 2021:

Drøftet. Udvalget tilslutter sig de foreslåede pejlemærker.

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- a) Udvalget godkender udvalgets egne pejlemærker.
- b) Udvalget drøfter den samlede oversigt over udvalgenes pejlemærker.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- a) Godkendt. Udvalget tilslutter sig de foreslåede pejlemærker.
- b) Drøftet

### Sagsfremstilling

I forlængelse af styringsmodellen i Bornholms Regionskommune arbejder udvalg og kommunalbestyrelse hvert år med mål for det kommende budget. Målarbejdet er tæt knyttet til de strategier og handleplaner, som udvalgene har arbejdet med i valgperioden, så der kommer en klar sammenhæng mellem de politiske ambitioner og de økonomiske prioriteringer.

Idet året 2021 er et det sidste år i valgperioden, betyder det at processen ændres i forhold til et normalt år med målproces for udvalgene, jf. budgetvejledningen ([besluttet af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget d. 8. april 2021](#)).

Det betyder helt konkret, at udvalgene ikke skal udarbejde mål for det kommende budget. Hensigten med dette er at give ny kommunalbestyrelse og de nye udvalg fuldt ejerskab over målene i en nye valgperiode, og dermed også i det kommende budgetår.

I 2018 besluttede kommunalbestyrelsen en hovedvision om at være 42.000 indbyggere i 2028, samt en række visionsspor, der understøtter udviklingen af samfundet.

På baggrund af visionerne har udvalgene over de seneste år arbejdet med nye politikker og strategier. Politikkerne og strategierne skal således sætte den politiske, strategiske retning for det arbejde, der i sidste ende skal indfri de politiske visioner.

Visioner, politikker og strategierne på de respektive udvalgsområder udgør den retning og det fokus som det enkelte udvalg har i budgetlægningen for 2022. Målarbejdet er således midlertidigt sat på pause, mens udvalgene arbejder med budgettet med udgangspunkt i det strategiske arbejde, der er foretaget eller i gang på udvalgsområderne.

For at sikre en overdragelse af viden mellem de nuværende udvalg og de nye, der dannes i forlængelse af kommunalvalget, skal udvalgene i år arbejde med pejlemærker.

Pejlemærker adskiller sig fra mål, idet der ikke nødvendigvis anvises noget, der skal nås i det kommende budgetår. Et pejlemærke for udvalgets arbejde vil således være en angivelse af hvor udvalget ville have haft sit fokus i 2022, såfremt udvalget skulle arbejde videre fra de vedtagne politikker og strategier. Pejlemærkerne skal således ses som gode råd til det udvalg, der skal arbejde videre med området.

Hvert udvalg forventes at udpege 3-4 pejlemærker. Det kan opleves som ret få, men meningen er, at udvalgene skal prioritere, hvad de anser for absolut vigtigst for et nyt udvalg i en ny valgperiode. Det er med andre ord ikke en udtømmende opgaveoversigt, men de helt essentielle emner, der skal udgøre pejlemærkerne.

Vedhæftet dagsordenen findes et oplæg, der er udarbejdet af centerchefer og direktøren for området i fællesskab. Oplægget skal ses som et forslag til hvilke områder, opgaver, udfordringer og muligheder udvalget med fordel kan overveje at give videre.

På Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets områder er der i de forløbne år igangsat en række initiativer, der rækker ind i en ny valgperiode.

Arbejdet med kommunalbestyrelsens vision om 42.000 bornholmere i 2028 har sat dagsordenen for en række initiativer, der understøtter at der til stadighed er kvalificeret arbejdskraft til at drive den ønskede udvikling. Udviklingen er fortsat positiv med øget tilflytning og befolkningstal, og der er behov for også i den kommende valgperiode at understøtte udviklingen. Demografien på arbejdsmarkedet er således stadig en udfordring, og det vil være nødvendigt at videreføre og igangsætte initiativer på området.

Dertil er det administrationens oplæg til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, at udvalget udvælger den del af det forebyggende arbejde på børne- og ungeområdet, der hører til udvalget som pejlemærke. Det forebyggende arbejde er en del af udmøntningen af den sammenhængende børne- og ungepolitik, og er dermed en langsigtet indsats for at sikre unge en god overgang til voksenlivet. Det overordnede mål med at skabe de bedst mulige rammer for de unges mulighed for uddannelse og job, er således helt centralt at holde fast i, også for et kommende udvalg. I forlængelse af dette vil der på dette område være behov for en fortsat koordinering med Børne- og Skoleudvalget om de strategiske indsatser.

## **Proces**

Processen for udvalgets pejlemærker begynder således på maj-møderne, hvor oplægget drøftes i udvalget. På baggrund af udvalgets drøftelser tilpasses oplægget, og fremsættes igen til udvalgets godkendelse i juni.

Udvalgenes pejlemærker sættes op i et samlet dokument, der vil indgå i budgetprocessen, såvel som i visionsprocessen for en ny kommunalbestyrelse.

Parallelt med udviklingen af pejlemærkerne i udvalgene, arbejder administrationen på en opdateret orientering om [status på kommunalbestyrelsens visioner](#) (som tilfældet også var i 2020). Formålet med orienteringen er at give kommunalbestyrelsen en afsluttende status på, hvor langt regionskommunen er kommet i indfrielsen af de politiske ambitioner, der blev formuleret i begyndelsen af valgperioden.

Orienteringen forelægges Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget til orientering d. 9. juni, og videresendes både til kommunalbestyrelsens orientering på mødet d. 24. juni, og til kommunalbestyrelsens budgetmødet d. 23. juni. Orienteringen vil ligeledes indgå i materialet til en ny kommunalbestyrelses visionsproces i begyndelsen af 2022.

### **Økonomiske konsekvenser**

ingen

### **Supplerende sagsfremstilling**

Udvalgene behandlede oplæggene til pejlemærker på møderne i maj, og i forlængelse af disse møder, er pejlemærkerne blevet tilrettet jf. de politiske ønsker.

Pejlemærkerne findes nu i samlet form i vedhæftede dokument. Udvalgene præsenteres for pejlemærkerne i samlet form af to hensyn. For det første for at sikre, at pejlemærkerne afspejler de drøftelser, der var i udvalgene på maj-møderne, og for det andet at give udvalgene mulighed for at se de øvrige udvalgs gode råd til deres arvtagere i en ny kommunalbestyrelse.

Dokumentet med pejlemærkerne vil som nævnt ovenfor indgå som materiale i budgetprocessen, såvel som i visionsprocessen for den kommende kommunalbestyrelse.

## **Punkt 3: Spareforslag på job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets område til budget 2022**

### **Bilag**

Oversigt over spareforslag JUFU

Spareforslag JUFU

Åbent punkt

### 3 Spareforslag på job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets område til budget 2022

00.30.00G01-0037

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	3	

#### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

#### Resumé

Det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslag på udvalgets område til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget skal oversende spareforslag for 3.747.000 kr. årligt.

Forslag til besparelser blev drøftet på udvalgets møde i den 5. maj, og på baggrund af udvalgets tilbagemeldinger er der arbejdet videre med spareforslagene, og der er udarbejdet konkrete beskrivelser af de enkelte forslag.

Udvalget skal beslutte at forslagene til besparelser på budget 2022 på udvalgets område oversendes til budgetprocessen for 2022.

#### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- bilagte forslag til besparelser på budget 2022 på udvalgets område oversendes til budgetprocessen for 2022

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Godkendt. Sabine Nicoline Lyngberg kan ikke medvirke til at sende forslaget til besparelser videre, da hun finder det uanstændigt overfor borgere og medarbejdere, når udvalget står til at lave et stort overskud på driften.

#### Sagsfremstilling

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastlagde på mødet den 8. april budgetprocessen for 2022, og valgte en spareramme på 40 mio. kr. Udvalget fastsatte desuden fordelingen af sparerammen for de enkelte udvalg jf. tabel 1.

Tabel 1: Fordeling af spareramme på udvalg

Udvalg	Andel af spareramme
Børne- og Skoleudvalget	12.424.000 kr.
Social- og Sundhedsudvalget	16.659.000 kr.
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	3.747.000 kr.
Natur- og Miljøudvalget	4.325.000 kr.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	2.845.000 kr.
<b>I alt</b>	<b>40.000.000 kr.</b>

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har besluttet, at det er fagudvalgenes ansvar at oversende spareforslagene på udvalgets område til kommunalbestyrelsens budgetforhandlinger.

På baggrund af udvalgenes tilbagemeldinger er der arbejdet videre med spareforslagene, og der er udarbejdet konkrete beskrivelser af de enkelte forslag – jf. bilag 1. Forslagene har været drøftet i respektive CenterMED-udvalg i forhold til arbejdes-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

På udvalgmødet i juni besluttet, hvilke forslag til besparelser udvalget oversender til budget 2022. Sidste frist er 21. juni, hvorefter alle forslag præsenteres for den samlede kommunalbestyrelse på budgetmødet den 23. juni.

Efter budgetmødet den 23. juni sendes de forskellige forslag i høring hos de høringsberettigede parter fra den 28. juni til den 13. august kl. 12.00. MED-systemet gives i denne periode også mulighed for at kommentere på de samlede forslag.

### **Økonomiske konsekvenser**

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget skal oversende spareforslag for 3.747.000 kr. til budgetforhandlingerne.

### **Supplerende sagsfremstilling**

Klik her for at skrive tilføjelse efter at sagens behandling er påbegyndt

## **Punkt 4: Budgetopfølgning pr. 30. april 2021, Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget**

### **Bilag**

Driftsopfølgning på bevilling og afdelingsniveau

Anlægsopfølgning

Åbent punkt

## 4 Budgetopfølgning pr. 30. april 2021, Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

00.30.14G01-0078

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	4	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### Resumé

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2021 viser for Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets områder et regnskab med et forventet merforbrug på 0,4 mio. kr. Set under et er der fra 2020 overført et overskud på 12,8 mio. kr. Således forventes årets resultat at blive et overskud på 12,4 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,3 mio. kr. i 2021. Anlægsopfølgningen viser, at der forventes et forbrug på 3,1 mio. kr. ud af et rådighedsbeløb på 20,9 mio. kr.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- budgetopfølgningen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:  
Tages til efterretning.

### Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april 2021. I 2021 gennemføres budgetopfølgning pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli og 31. januar 2022.

*Mer-/mindreforbrug* angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2021 ekskl. overførsler fra 2020.

*Over-/underskud* angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2021 inkl. overførsler fra 2020.

Som en del af budgetopfølgningen har der været fokus på at afdække mer-/mindreudgifter som følge af Corona. Dette fremgår af den mere detaljerede beskrivelse i bilaget.

I den samlede budgetopfølgningssag til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget samt kommunalbestyrelsen vil der være et overblik over mer-/mindreudgifter som følge af Corona. Mer-/mindreforbruget er henført til de enkelte bevillinger og senere på året vil der politisk skulle tages stilling til håndteringen af de økonomiske konsekvenser, herunder afregning fra den centrale Corona pulje.

På Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets områder forventes der merudgifter som følge af Corona på i alt 1,1 mio. kr. fordelt med et forventet merforbrug på 0,8 mio. kr. til Center for Job, Uddannelse og Rekruttering samt et forventet merforbrug på 0,3 mio. kr. til den del af Center for Natur, Miljø og Fritid som vedr. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets områder

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgning på anlæg

#### Drift

For den del af **Center for Job, Uddannelse og Rekruttering** som formelt er placeret under Social- og Sundhedsudvalget, men har sammenhæng til Job-, Udviklings-, og Fritidsudvalget, forventes samlet set et merforbrug på 10,3 mio. kr. i 2021.

Merforbruget skyldes primært en større tilgang af seniorpensionister, og i mindre grad, at der ikke er sket det forventede fald i førtidspensionisterne, som dannede grundlag for den årlige budgetforhandling.

For den del af **Center for Job, Uddannelse og Rekruttering** som vedr. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, forventes samlet set et mindreforbrug på 1,1 mio. kr. i 2021. Fra 2020 er der samlet set overført et overskud på 10,8 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 11,9 mio. kr.

Mindreforbruget kan dels henføres til den særlige beskæftigelses- og uddannelsespulje samt budgetforskydninger som følge af uforbrugte midler vedr. projekter, der er videreført fra 2020. Der er merforbrug på sagsbehandler ressourcer grundet Corona.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,3 mio. kr. i 2021.

Merbruget kan henføres til det administrationsbidrag, der betales til Udbetaling Danmark vedr. seniorpensionsenheden.

For den del af **Center for Natur, Miljø og Fritid** som vedr. Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, forventes samlet set merforbrug på 1,6 mio. kr. i 2021. Fra 2020 er der samlet set overført et overskud på 2,0 mio. kr. Dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 0,5 mio. kr.

De væsentligste årsager til merforbruget på Fritid- og Kulturområdet kan henføres til brug af overførslerne fra 2020, der er øremærket til en række specifikke formål og indsatser, samt ekstraudgifter og mindreindtægter som følge af Corona.

#### Anlæg

På Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2021 20,9 mio. kr., hvoraf der forventes et forbrug på 3,1 mio. kr.

Beløb i 1.000 kr.	2021		
	Rådighedsbeløb	Forventet forbrug	Forventet afvigelse

CJUR, FGU Bornholm	1.000	1.000	0
CNMF, Kultur og fritid	19.923	2.068	17.855
<b>I alt</b>	<b>20.923</b>	<b>3.068</b>	<b>17.855</b>

Mindreforbruget på 17,9 mio. kr. vedrører hovedsageligt Bornholms Museum, idet der alene forventes udgifter for 1,0 mio. kr. til dette projekt i 2021.

Budgetopfølgningen viser opmærksomhedspunkter, som der arbejdes videre med. Overordnet set er der dog ikke noget i opfølgningen, som på nuværende tidspunkt giver anledning til politisk handling, hvorfor det indstilles, at budgetopfølgningen tages til efterretning.

### Økonomiske konsekvenser

På Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets overførbare bevillinger er der fra 2020 overført et overskud på 12,8 mio. kr. Med et forventet merforbrug på 0,4 mio. kr. forventes årets resultat at blive et overskud på 12,4 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set merforbrug på 0,3 mio. kr. i 2021

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 30. april 2021

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2021		Afvigelse i pct.		Overført fra 2020	Forventet resultat i 2021 (+overskud /- underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare
<b>Center for Job, Uddannelse og Rekruttering</b>	<b>1.146</b>	<b>-279</b>	<b>1,4 %</b>	<b>0,1 %</b>	<b>10.758</b>	<b>11.904</b>	<b>-279</b>
41 Uddannelse og beskæftigelse	1.146	-279	1,4 %	0,1 %	10.758	11.904	-279
<b>Center for Natur, Miljø og Fritid</b>	<b>-1.579</b>		<b>2,4 %</b>		<b>2.034</b>	<b>456</b>	
21 Kultur og Fritid	-799		1,8 %		1.255	456	
22 Biblioteker	-209		1,5 %		209	0	
59 Idrætsområder	-570		7,7 %		570	0	
<b>Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget</b>	<b>-431</b>	<b>-279</b>	<b>0,3 %</b>	<b>0,1 %</b>	<b>12.792</b>	<b>12.361</b>	<b>-279</b>

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

### Supplerende sagsfremstilling

-

## **Punkt 5: Udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling af unge**

### **Bilag**

Fagligt notat vedr. §101-behandlingstilbud i regi af Ungerådgivningen, maj 2021

Supplerende skoletilbud til §101-behandlingstilbud

Telefonrådgivning i forbindelse med §101 tilbud behandlingstilbud til unge

Udvidelsesforslag A. Tilbud om misbrugsbehandling til unge inkl. døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage

Udvidelsesforslag B. Tilbud om misbrugsbehandling til unge inkl. 4 timers daglig telefonrådgivning i weekends og på helligdage

Udvidelsesforslag C. Tilbud om misbrugsbehandling til unge inkl. akut telefontid mellem kl. 8-8.30 på hverdage

Øvrige tilbud i BRK til målgruppen for §101-behandlingstilbud

Åbent punkt

## 5 Udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling af unge

27.27.48A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	5	

### Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Børne- og Skoleudvalget beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

### Resumé

Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget behandlede på møder i april et forslag om etablering af tilbud om misbrugsbehandling til unge.

Social- og Sundhedsudvalget besluttede, at sende sagen til høring i Handicaprådet og Udsatterrådet samt at administrationen udarbejder et udvidelsesforslag, der kan indgå i budgetprocessen. Udvidelsesforslaget skal omfatte et behandlingstilbud til unge, hvori der også indgår et pårørende tilbud, en 24/7 ordning og en udekørende funktion.

På udvalgmøderne i april foreslog de tre politiske udvalg endvidere, at startomkostningerne finansieres i indeværende år fordelt på de tre udvalg.

I henhold til den overordnede tids- og procesplanen vedrørende indsatser og tilbud til udsatte børn og unge skal der ligeledes foreligge en afklaring af, *"om kommunens øvrige behandlingstilbud (alkohol, stoffer og medicin) til børn og unge er de rigtige, og om de er tilstrækkelige ud fra den aktuelle situation, herunder skal der indgå en afklaring af, hvordan et behandlingstilbud til unge kan understøttes af et skoletilbud"*.

På baggrund af ovenstående foreligger der til udvalgenes behandling:

- Forslag til udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling til unge, der kan indgå i budgetprocessen for 2022. Forslag der rummer pårørende tilbud, en udgående funktion samt telefonrådgivning i weekends og på helligdage
- Forslag til skoletilbud, der understøtter behandlingstilbuddet
- En afdækning af øvrige tilbud til målgruppen, der gensidig supplerer behandlingstilbuddet for at sikre en sammenhængende indsats

### Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at udvalget:

- a) Fremsender udvidelsesforslag A, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage til behandling i forbindelse med budget 2022

- b) Fremsender udvidelsesforslag B, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. 4 timers telefonrådgivning dagligt i weekends og på helligdage til behandling i forbindelse med budget 2022
- c) Fremsender udvidelsesforslag C, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. akut telefontid mellem kl. 8-8.30 på hverdage til behandling i forbindelse med budget 2022
- d) Indstiller at afholde 2/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet og at der flyttes 100.000 kr. fra bevilling 32 Psykiatri og handicap til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes
- e) Tager forslag til skoletilbud, der understøtter behandlingstilbuddet til efterretning
- f) Tager afdækning af øvrige tilbud til målgruppen, der gensidig supplerer behandlingstilbuddet til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 31.maj 2021:

- a) Godkendt
- d) Anbefales
- e) Til efterretning
- f) Til efterretning

Søren Schow kan ikke medvirke da han afventer sin stillinstagen

Servicedirektøren indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at udvalget:

- g) Tager udvidelsesforslag A, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. med døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage til efterretning
- h) Tager udvidelsesforslag B, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. 4 timers telefonrådgivning i weekends og på helligdage til efterretning
- i) Tager udvidelsesforslag C, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. akut telefontid mellem kl. 8-8.30 på hverdage til efterretning
- j) Indstiller at afholde 2/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet og at der flyttes 100.000 kr. fra henholdsvis bevilling 12 Børn og familie samt fra 13 Uddannelse til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes
- k) Drøfter forslag til skoletilbud, der understøtter behandlingstilbuddet med henblik på den videre behandling af forslaget
- l) Tager afdækning af øvrige tilbud til målgruppen, der gensidig supplerer behandlingstilbuddet til efterretning

Børne- og Skoleudvalget den 1. juni 2021:

- Ad. G: Taget til efterretning
- Ad. H: taget til efterretning
- Ad. I: Taget til efterretning

Ad. J: Godkendt

Ad. K: Drøftet og godkendt som forslaget ligger.

Ad. L: Taget til efterretning

Servicedirektøren indstiller til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, at udvalget:

- m) Tager udvidelsesforslag A, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage til efterretning
- n) Tager udvidelsesforslag B, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. 4 timers telefonrådgivning i weekends og på helligdage til efterretning
- o) Tager udvidelsesforslag C, der omfatter drift af tilbud om misbrugsbehandling til unge som beskrevet inkl. akut telefontid mellem kl. 8-8.30 på hverdage til efterretning
- p) Indstiller at afholde 1/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet, og at der flyttes 100.000 kr. fra bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes
- q) Tager forslag til skoletilbud, der understøtter behandlingstilbuddet til efterretning
- r) Tager afdækning af øvrige tilbud til målgruppen, der gensidig supplerer behandlingstilbuddet til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- m) Taget til efterretning.
- n) Taget til efterretning.
- o) Taget til efterretning.
- P) Godkendt.
- q) Taget til efterretning.
- r) Taget til efterretning.

Servicedirektøren indstiller til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, at udvalget

- s) Beslutter at afholde 2/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet og at der flyttes 100.000 kr. fra bevilling 32 Psykiatri og handicap til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes
- t) Beslutter at afholde 2/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet og at der flyttes 100.000 kr. fra henholdsvis bevilling 12 Børn og familie samt fra 13 Uddannelse til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes
- u) Beslutter at afholde 1/5 af opstartsudgiften på 0,5 mio. kr. på behandlingstilbuddet som beskrevet i økonomiafsnittet, og at der flyttes 100.000 kr. fra bevilling 41 Uddannelse og beskæftigelse til bevilling 33 Sundhed, hvor de samlede opstartsudgifter afholdes

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 9. juni 2021:

## Sagsfremstilling

### Udvidelsesforslag vedrørende tilbud om misbrugsbehandling af unge

Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget behandlede på møder i april et forslag om etablering af tilbud om misbrugsbehandling til unge efter §101 i Serviceloven.

Tilbuddet etableres som en udbygning af Ungerådgivningen, der er et forebyggende tiltag efter servicelovens § 11. Integration af et §101-behandlingstilbud i Ungerådgivningen vil give mulighed for en både tydeligere og smidig overgang mellem anonyme rådgivningsforløb og stofbehandling.

Efter udvalgenes behandling på møderne i april er beskrivelsen af tilbuddet blevet suppleret/præciseret i forhold til pårørende tilbud og en udgående funktion. (Vedhæftet). Endvidere er der beskrevet et særskilt tilbud om telefonrådgivning til unge og deres forældre/pårørende i weekends og på helligdage.

#### *Vedrørende tilbud til pårørende:*

Til forældre og andre nærtstående til unge med rusmiddelproblematikker tilbyder Ungerådgivningen (hvor §101-tilbuddet forankres):

- Forældre/pårørende-kredse 4 gange årligt
- Telefonisk vejledning og samtale
- Individuelle bekymrings-/rådgivningssamtaler

For alle tre aktiviteter gælder, at Ungerådgivningen tilbyder disse som anonyme og fortrolige. Der sker således ingen registrering på borgerniveau.

#### *Vedrørende udgående funktion:*

Ungerådgivning (hvor §101-tilbuddet forankres) er fleksibel i forhold til at nå den unge på en hensigtsmæssig måde. Ungerådgivningen er således udgående i det omfang som det er hensigtsmæssigt, hvis en ung har svært ved at møde frem, uagtet årsagen. Samarbejdet med andre tilbud i kommunen (Det Gule Team/gadeplan) afhjælper ofte de udfordringer unge under 18 år kan have fx i forhold til transport. Ungerådgivningens erfaringer med at afholde §11-samtaleforløb på udvalgte lokaliteter, fx på Remisen vil også være muligt i det nye §101-behandlingstilbud, når det skønnes nødvendigt og hensigtsmæssigt.

#### *Vedrørende telefonrådgivning til unge og deres forældre/pårørende i weekends og på helligdage*

Erfaringsmæssigt kan det være svært for den unge at komme igennem en weekend eller helligdage. Også forældre og pårørende har også ofte størst behov for at komme i akut kontakt med misbrugsområdet for råd og vejledning i weekends og på helligdage.

Der foreligger ikke data, der kan belyse behovet for lokal telefonisk rådgivning udenfor almindelig åbningstid. Det er administrationens vurdering, at behovet er begrænset og i et vist omfang vil kunne tilgodeses ved henvisning til frivillige telefonrådgivninger, der tilbyder støtte til borgere i krise udenfor almindelig åbningstid.

Der er på den baggrund udarbejdet forskellige forslag på tilbud om telefonrådgivning til unge og deres forældre/pårørende jf. nedenstående forslag A, B og C.

Et lokalt tilbud om telefonrådgivning foreslås placeret i Rusmiddelområdet, hvor det vil være medarbejdere med behandlerkompetencer, der på skift betjener telefonrådgivningen<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Alternative placeringer har været drøftet, herunder henvisning til Ungehusets vagttelefon. Det vurderes dog ikke fagligt hensigtsmæssigt. Ungehuset er et alternativ til en anbringelse og vagttelefonen er et tilbud målrettet disse unge

Formålet med telefonrådgivningen er:

- at yde støtte til de unge, der er i behandling, hvis de oplever det svært at komme igennem en weekend / periode med helligdage
- at yde støtte til forældre, der har brug for sparring omkring de vanskeligheder de oplever i relationen med deres unge eller i relation til de unges forbrug, misbrug af rusmidler
- at kunne henvise til politi og hospital, hvis det vurderes hensigtsmæssigt med en akut indsats uden for behandlingsområdets åbningstid

Medarbejderen på vagt vil ikke kunne være opsøgende eller udkørende, men vil kunne indgå aftale med borgeren om en akuttid til afklaring af behandlingsbehov og behandlingsindsats på førstkommande hverdag.

Tilbuddet om telefonrådgivning i weekends og på helligdage foreslås suppleret med et medlemskab af Netstof.dk, der er en webbaseret rådgivning for unge mellem 15 og 24 år. Den årlige udgift hertil beløber sig til 10.000 kr.

Der foreligger med afsæt i overstående følgende tre forslag:

Forslag A: Døgndækket tilbud om telefonrådgivning i weekends og på helligdage.

- Den årlige udgift er vurderet til 650.000 kr.

Forslag B: 4 timers daglig telefonrådgivning i weekends og på helligdage, hvor der også følges op på henvendelser (telefonbeskeder, mail og sms) fra hele døgnnet.

- Den årlige udgift er vurderet til 350.000 kr.

Forslag C: Akuttelefon på hverdage mellem kl. 8-8.30, suppleret med let tilgængelig information på bl.a. kommunens hjemmeside om muligheder for kontakt til frivillige telefonrådgivninger, der tilbyder støtte til borgere i krise udenfor almindelig åbningstid.

- Den årlige udgift er på 10.000 kr.

Alle tre forslag rummer udgiften til et medlemskab af Netstof.dk

Det skal bemærkes, at den årlige udgift i forslag A og B er behæftet med betydelig usikkerhed, idet der ikke på nuværende tidspunkt foreligger aftaler med de faglige organisationer om honorering, samtidig med at omfanget af opkald som nævnt er behæftet med usikkerhed. Det skal også nævnes, at et krav om telefon/rådighedsvagter i weekends og helligdage kan gøre Rusmiddelområdet i BRK mindre attraktiv, når der skal rekrutteres nye medarbejdere.

#### *Udvidelsesforslag til budget 2022*

Med afsæt i ovenstående er der udarbejdet tre udvidelsesforslag til budget 2022:

- Udvidelsesforslag A, der omfatter driften af et §101-tilbud om misbrugsbehandling af unge med pårørende tilbud og udgående funktion som beskrevet inkl. døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage
- Udvidelsesforslag B, der omfatter driften af §101-tilbud om misbrugsbehandling af unge med pårørende tilbud og udgående funktion som beskrevet inkl. 4 timers telefonrådgivning dagligt i weekends og på helligdage
- Udvidelsesforslag C, der omfatter driften af §101-tilbud om misbrugsbehandling af unge med pårørende tilbud og udgående funktion som beskrevet inkl. akuttelefon på hverdage mellem kl. 8-8.30, suppleret med let tilgængelig information på bl.a. kommunens

---

og deres forældre m.fl. Vagttelefonen vil ikke kvalificeret kunne løfte opgaven som rådgivningstelefon i et misbrugsbehandlingstilbud.

hjemmeside om muligheder for kontakt til frivillige telefonrådgivninger, der tilbyder støtte til borgere i krise udenfor almindelig åbningstid.

Alle tre forslag forudsætter, at startomkostninger på 0,5 mio. kr. finansieres i indeværende år, som beskrevet under Økonomi.

Det er administrationen vurdering, at Udvidelsesforslag C er tilstrækkelig til at sikre opstart af et misbrugsbehandlingstilbud til unge.

#### Forslag til skoletilbud, der understøtter behandlingstilbuddet

Center for skole har udarbejdet et forslag til et supplerende skoletilbud til unge 13-18 (20) år under Ungdomsskolens Heltidsundervisning, der understøtter §101-tilbuddet om misbrugsbehandling til unge.

Tilbuddets formål er, at kvalificere den enkelte til at komme tilbage til almenskolen, alternativt gøres klar til en ungdomsuddannelse og dermed vende tilbage i almen uddannelse.

De unge foreslås tilknyttet tilbuddet 5 hverdage om ugen i 25 timer ugentligt. Dermed sikres en struktureret og sammenhængende hverdag for de unge, der tager udgangspunkt i den enkeltes virkelighed. For at skabe et helhedsorienteret fokus, vil tilbuddet have tæt samarbejde med §101-tilbuddet samt andre involverede omkring den enkelte. Lærerne i tilbuddet er tovholder for den enkelte unges forløb for at sikre en sammenhængende indsats mellem alle instanser den unge er i berøring med.

Tilknytningen til tilbuddet kan variere, da det er forskelligt, hvornår den enkelte når sit mål, og hvornår den enkelte kan forankres i uddannelse, praktikplads eller arbejde. Et skøn vil være at forløbet kan strække sig over et halvt til et helt år.

Tilbuddet vil kunne rumme 10 indskrevne unge, hvilket umiddelbart skønnes at modsvare behovet. Tilbuddet har løbende optag og afgang. Det er vigtigt, at der kan handles hurtigt og fleksibelt uden for lang visitationsprocedure.

Der er endvidere drøftet med Center for Job, Uddannelse og Beskæftigelse at tilbuddet kan udvides til også at inkludere unge over 18 år, hvor et sådant skoletilbud vil være relevant.

Etableringen af et supplerende skoletilbud til unge mellem 13-18 år vil søges afholdt indenfor Center for Skoles egne rammer, men vil blive fulgt tæt og tilpasset efter behov og de samlede rammer i Center for Skole. Økonomien i forhold til inklusion af unge over 18 år skal afklares nærmere.

#### En sammenhængende ungeindsats - øvrige tilbud til målgruppen, der gensidig supplerer §101-behandlingstilbuddet til unge med misbrugsproblematikker

Langt størstedelen af målgruppen til et kommende misbrugsbehandlingstilbud til unge op til 25 år vil også være i kontakt med andre kommunale tilbud i kommunen, da den unges misbrugsproblematik sjældent står alene.

Nedenstående figur viser i hovedtræk nogle af de mange kommunale tilbud, der på forskelligvis supplerer og suppleres af et kommende misbrugsbehandlingstilbud til unge. Tilbuddene er nærmere beskrevet i bilag.



For at sikre en sammenhængende indsats overfor den unge skal §101-tilbuddet derfor fungere som en integreret og forstærkende indsats i forhold til øvrige kommunale indsatser. I forbindelse med etablering af §101-tilbuddet nedsættes 'et fagligt følgeråd', som sammen med behandlerne i Ungerådgivningen bistår med implementering, sammenhæng og sikrer 'sømløse overgange' både internt i kommunen og i forhold til eksterne aktører.

Siden 2019 har BRK haft en lovpligtig samlet kommunal ungeindsats under betegnelsen den Sammenhængende Ungeindsats. Formålet med den Sammenhængende Ungeindsats er på bedste vis at forankre de bornholmske unge i uddannelse eller beskæftigelse og understøtte en god og stabil hverdag for alle unge på Bornholm. Styregruppen for den Sammenhængende Ungeindsats af Servicedirektør, Centerchefer for de implicerede centre samt myndighedsledere fra samme centre.

Det overordnede ansvar for at sikre og monitorere, at §101-tilbuddet til unge er tilstrækkeligt og fungerer som en integreret og forstærkende indsats på tværs i kommunen, foreslås derfor placeret i Styregruppen for den Sammenhængende Ungeindsats.

### Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med etablering af tilbuddet må påregnes 0,5 mio. kr. til kompetenceudvikling, indretning af lokaler, inventar samt ny-godkendelse af tilbuddet hos Socialtilsynet.

Social- og Sundhedsudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget har peget på, at opstartsudgifterne på 0,5 mio. kr. finansieres i indeværende år fordelt på de tre udvalg.

Der foreslås på den baggrund følgende finansiering af opstartsudgifterne:

- 1/5 af opstartsudgifterne afholdes af Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, hvor 100.000 kr. afholdes inden for den ramme af beskæftigelses- og uddannelsespuljen (Budget afsat til Ungeindsats i budget 2021 svarende til 1.000.000 kr. hvorefter der vil være 900.000 kr. til indsatser i 2021).
- 2/5 af opstartsudgifterne afholdes af Social- og Sundhedsudvalget, hvor
  - 100.000 kr. afholdes af ikke disponerede overførte midler fra 2020 i Center for Sundhed og Forebyggelse.
  - 100.000 kr. afholdes af ikke disponerede overførte midler fra 2020 i Center Psykiatri og Handicap
- 2/5 af opstartsudgifterne afholdes af Børn- og Skoleudvalget, hvor
  - 100.000 kr. afholdes af profitcenteret fælles skole i Center for Skole
  - 100.000 kr. afholdes af ikke disponerede overførte midler fra 2020 i Center for Børn og Familie

Uforbrugte midler i forbindelse med opstart af behandlingstilbuddet tilbageføres til områderne efter samme fordeling.

## **Supplerende sagsfremstilling**

Handicaprådet den 19. april 2021:

Drøftet idet Handicaprådet glæder sig over, at der udarbejdes forslag om et pårørendetilbud, en 24/7 ordning og en udekørende funktion.

Høringssvar fra Bornholms Udsatteråd angående tilbud om misbrugsbehandling til unge, 10. maj 2021:

Bornholms Udsatteråd har senest den 5. januar 2021 henvendt sig til kommunalbestyrelsen for at gøre opmærksom på, at der er brug for mere hjælp til flere unge i tide. Udsatterådet gjorde i denne forbindelse opmærksom på, at der mangler lokale behandlingstilbud for unge, som er kommet ud i misbrug af stoffer og piller. Der er ligeledes behov for en forebyggende indsats på tværs af alle aktører på Bornholm, så unge ikke risikerer at udvikle et misbrug, som på mange måder kan være til stor skade for den unge.

Bornholms Udsatteråd er bekendt med de mange indsatser, der allerede er gang i, men må som mange andre konstatere, at der er brug for mere hjælp og hurtig indsats. Måske også anderledes tilgange til de unge. Bornholms Udsatteråd har dermed opfordret til, at der snarest sættes flere tiltag i værk i samarbejde på tværs af alle aktører på øen, så vi i fællesskab kan sikre de bedste vilkår for alle unges udvikling, livskvalitet og ugeliv.

Bornholms Udsatteråd hilser derfor dette forslag velkomment og mener, at det er meget positivt, at der nu oprettes tilbud til unge udsatte og at der er fokus på dette område.

Bornholms Udsatteråd vil gerne sende en ros til medarbejderne i BRK, for at arbejde hurtigt med at oprette et tilbud med misbrugsbehandling til unge.

Bornholms Udsatteråd bakker op om at der etableres en følgegruppe, der følger dette arbejde til dørs. Bornholms Udsatteråd vil løbende følge brugernes oplevelse af det tilbud, der er skitseret.



**Punkt 6: Relevante tilbud til udsatte børn og unge - Øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder (spor 2)**

Åbent punkt

## 6 Relevante tilbud til udsatte børn og unge - Øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder (spor 2)

27.12.00G01-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	6	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget orienteres  
Social- og Sundhedsudvalget orienteres  
Børne- og Skoleudvalget beslutter  
Handicaprådet orienteres  
Udsatterådet orienteres

### Resumé

Børne- og Skoleudvalget har ønsket, at der udover beskrivelsen af et behandlingstilbud til børn og unge med et problematisk forbrug af rusmidler (under SEL §101), også kommer en gennemgang af udvalgte øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder i Bornholms Regionskommune. Disse tilbud samt forslag til nye indsatser/tilbud, herunder fritidsklubtilbud til børn fra 3. klasse har fokus på at give børn og unge muligheden for et godt børne- og ungdomsliv uden et problematisk forbrug af rusmidler. De allerede eksisterende tilbud og fællesskabsmuligheder grupperer sig i: Sammenhæng i de yngstes liv, Fravær og fremmøde, Inkluderende læringsmiljøer og Gode overgange.

Styrkelse af nuværende tilbud og nye tiltag har fokus på Styrkelse af Sundhedsplejen, Tidlig indsats for børn i skilsmissefamilier, Tidlig indsats for børn af forældre med psykisk sygdom, Fritidsklubtilbud til børn fra 3. klasse, Børn og Unge med psykiske udfordringer, Videreførelse af skolefraværsguider, Oprettelse af daggrupper for unge med rusmiddelproblematikker, Ungdomsskolens tilbud, Etablering af forpligtende samarbejde med frivillige aktører i civilsamfundet, Tværgående sammenhæng og uddannelse, Kommunikation og begrebet Relationel velfærd

### Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at:

- Orienteringen tages til efterretning.
- Sagen drøftes med henblik på den videre behandling

Social- og Sundhedsudvalget den 31. maj 2021

- Orienteringen taget til efterretning
- Drøftet

Børne- og Skoleudvalget den 1. juni 2021:

Ad. A: Taget til efterretning

Ad. B: Drøftet, idet udvalget anbefaler administrationen at arbejde videre med at styrke kommunikationen omkring deres målrettede indsatser og oplysninger om ungdomsskolens Klub 10-13, så flere får kendskab til tilbuddet.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- a) Taget til efterretning.
- b) Drøftet.

## Sagsfremstilling

Børne- og Skoleudvalget godkendte d. 2. marts 2021 en [tids- og procesplan](#), hvor der skal beskrives et behandlingstilbud til børn og unge med et problematisk forbrug af rusmidler (under SEL §101) samt en gennemgang af udvalgte øvrige tilbud og fællesskabsmuligheder samt evt. forslag til nye indsatser/tilbud. Et af de tilbud som har været nævnt i denne forbindelse er fritidsklubtilbud til børn fra 3. klasse.

Dette dagsordenspunkt omhandler jf. dagsordenspunkt nr. 5 gennemgangen af de i tids- og procesplan fremhævede indsatser:

- *Børn i udsatte positioner*
- *Sammenhæng i de yngstes liv*
- *Fravær og fremmøde*
- *Inkluderende læringsmiljøer*
- *Gode overgange*

Derefter følger forslag til nye eller optimering af indsatser/tilbud, herunder fritidsklub.

### ***Børn i udsatte positioner***

Gruppen af børn i udsatte positioner omfatter børn i meget forskellige problemer og livssituationer. Der er tale om børn med emotionelle og sociale vanskeligheder i form af ensomhed, tristhed, angst, lav selvværdsfølelse, lav impuls kontrol, aggressiv adfærd mv. Det kan også være børn med indlæringsvanskeligheder i forbindelse med dårligt udviklet sprog og/eller problemadfærd i børnehaven forbundet med dårligt udviklede sociale færdigheder. Endelig er der mange udsatte børn, hvor deres udsathed er tæt knyttet til samspillet i deres familie. Problembillederne er således mange, sammensatte og med stor kompleksitet. De forhold, faktorer og mekanismer, som forskningen forbinder og forklarer børns udsathed med, er ligeledes mangfoldige. Der er tale om sociologiske faktorer som fattigdom, få sociale og kulturelle ressourcer, lavt uddannelsesniveau, livsstil, medborgerskab og etnicitet. Det kan være familiære risikofaktorer såsom misbrug, psykisk sygdom, konfliktfyldte skilsmisser, dysfunktionelle familiemønstre, uhensigtsmæssige opdragelsesmønstre. Individuelle faktorer som psykologiske karaktertræk, intelligens og helbred kan også være i spil. Også her er billedet sammensat og komplekst (Kilde: Udsatte børn – et helhedsperspektiv, Karen-Asta Bo, Jens Guldager m.fl.).

Nogle af disse børn og unge i udsatte positioner bliver tiltrukket af fællesskaber med et problematisk forbrug af rusmidler. De fokusområder og indsatser, som er fremhævet i dette dagsordenspunkt, har til formål at reducere udsatheden og derigennem give hvert enkelt barn og ung muligheden for at få et godt børne- og ungdomsliv, sådan som [Bornholms sammenhængende børne- og ungepolitik for 0-29 år](#) tilstræber.

### ***Sammenhæng i de yngstes liv***

De første 1000 dage har afgørende indflydelse på et barns liv, og programmet **De små børns Bornholm** har siden 1. januar 2020 arbejdet med at skabe bedre vilkår for alle små børn på Bornholm. Programmet udvikler og afprøver forskellige metoder, indsatser og samarbejde, der

kan understøtte forældrekompetencer, styrke det faglige niveau og udvikle kvaliteten i dagtilbuddene, og ikke mindst bringe civilsamfundet i spil som betydningsfuld ressource omkring børn og deres familier.

De små børns Bornholm er finansieret sammen med Egmont Fonden frem til 31. december 2023, og der er mulighed for at forlænge programmet yderligere 4 år efterfølgende. Der kan ses mere om De små børns Bornholm på [brk.dk](http://brk.dk)

### **Fravær og fremmøde**

**Folkeskolerne** på Bornholm har også fokus på at nedbringe skolefravær, og det strategiske udviklingsarbejde er forankret i en arbejdsgruppe under Fælles Folkeskole Bornholm. Her arbejdes der blandt andet med systematisk håndtering af bekymrende elevfravær, udvidelse og videreudvikling af samarbejdet med ressourcepersoner på skolerne og undersøgelse af mulighederne for at lave mere helhedsorienterede indsatser for elever i mistrivsel/med bekymrende fravær.

Undervisning og læring er en vigtig social beskyttelsesfaktor, skolegang har således afgørende betydning for at skabe chancelighed for alle børn og unge.

Grundlaget for stabilt fremmøde i skolen etableres allerede tidligt i barnets liv, og derfor er det relevant at have fokus på Sundhedsplejen og dagtilbud også i forhold til fravær og fremmøde i skolen.

**Sundhedsplejen i Bornholms regionskommune** besøger alle nyfødte børn flere gange i løbet af barnets første år, ligesom Sundhedsplejen også har samtaler med eleverne i 0. klasse og igen i 9. klasse. Derudover tilbydes samtaler og undersøgelser på 1., 4. og 9. klassetrin. Disse samtaler har fokus på syn, hørelse, højde og vægt, men er samtidig sundhedsorienterede samtaler tilpasset barnets alder. Sundhedssamtalerne kan f.eks. have fokus på trivsel, kost/madpakker, søvn og motion, alkohol og røg samt prævention.

**Kommunens Familierådgivere** er til stede i både dagtilbud og skole, hvor der er fokus på rådgivning af forældre i forhold til håndtering af udfordringer i familien.

For nuværende afprøves en model i kommunen, hvor der er ansat 2 **fraværsguidere**, som har til formål at fastholde elever med et bekymrende fraværsmønster i skolen gennem individuelt tilrettede forløb i tæt samarbejde med skole og forældre.

Indsatserne i **STIME** er også med til at understøtte børn og unges i stabilt fremmøde og har fire lettere behandlingsspør:

- Få styr på angsten (6-12 år)
- Når bekymring og tristheden fylder for meget (13-17 år)
- Når tanker om krop og mad fylder for meget (10-17 år)
- Når svære følelser fører til selvskade (12-17 år)

De fire indsatser kan findes i deres helhed på [brk.dk](http://brk.dk)

### **Inkluderende læringsmiljøer**

Børn og unge er deltagere i inkluderende læringsmiljøer i dagtilbud, skoler og kommunale fritidstilbud. Derfor har **Inklusions- og Ressourceteamet** jf. lov om De styrkede læreplaner, stor fokus på at støtte dagtilbuddene i at skabe inkluderende læringsmiljøer, så også børn med særlige behov kan være en del af de almene dagtilbud.

**Pædagogisk Psykologisk Rådgivning** (PPR) arbejder også med inkluderende læringsmiljøer i skole og dagtilbud. En Pædagogisk Psykologisk Vurdering (PPV) kan danne baggrund for arbejdet, men også de løbende dialoger og sparring med skole og dagtilbud har til formål at forbedre læringsmiljøet for både det enkelte barn/unge og for hele gruppen. Ligeledes har

skoleområdet en **udgående supportfunktion** via Heldagsskolen samt et **Ressourceteam** i PPR til at støtte skolerne i udvikle det inkluderende læringsmiljø.

Skole har udarbejdet en evaluering af supplerende skoletilbud og understøttende indsatser, som har fokus på inkluderende læringsmiljøer. Evalueringen behandles på Børne- og Skoleudvalgsmødet d. 1. juni 2021.

### **Gode overgange**

Der er sammenhæng i overgangene fra dagtilbud til skole og fra grundskole til ungdomsuddannelse. I Bornholms Regions Kommune arbejder man efter "[Den røde tråd](#)", som er en politik for mål, indhold og overgange for bornholmske børn og unge. Der er nedsat en tværgående arbejdsgruppe, der skal revidere politikken om gode overgange i børn og unges liv. Det er målet, at arbejdsgruppens resultat skal være en del af *Den sammenhængende børne- og ungestrategi for 0,-29 år*, der forventes færdig i 2022, og eventuelle nye tiltag i forbindelse med overgange og sammenhæng i børn og unges liv kan medtages til budget 2023.

### **Styrkelse af nuværende tilbud og nye tiltag**

Når man laver socialt arbejde med børn og unge i udsatte positioner vil det overordnede formål være at bidrage til forandringskabende processer i familien, i form af rettidig iværksættelse af tilstrækkelige indsatser, for at forebygge at barnet kommer i yderligere problemudvikling og risiko.

Viden om risikofaktorer udgør et vigtigt grundlag for alle fagprofessionelle på området. Risikofaktorerne kan ikke forudsige, konkret hvilke børn og unge der vil komme ud i misbrug og/eller indgå i kriminalitet, men de kan vise, om den enkelte unge har en forhøjet risiko for at gøre det. Risikofaktorerne, som er beskrevet i indledningen, er derfor vigtige pejlemærker i socialt arbejde med børn og unge.

Bornholms Regionskommune har allerede mange gode forebyggende tiltag, som vil kunne styrkes yderligere i målet om at forebygge at børn og unge kommer i risikozonen for at søge fællesskaber med forbrug af rusmidler. Der er også områder, hvor der kan udvikles nye indsatser eller skabes bedre sammenhæng mellem indsatserne.

I de følgende forslag er der bl.a. taget udgangspunkt i muligheden for forholdsvis hurtigt at kunne skalere op på eksisterende tilbud fordi der allerede er faglig viden og kvalificerede medarbejdere.

Det kan således være et forslag, at der fokuseres på følgende i den kommende tid:

- Styrkelse af Sundhedsplejen
- Gruppeindsatser for børn i skilsmissefamilier og børn af forældre med psykisk sygdom
- Fritidsklubtilbud til børn fra 3. klasse
- Ungdomsskolens tilbud - Club10-13
- Børn og unge med psykiske udfordringer - STIME
- Videreførelse af skolefraværs guider
- Oprettelse af daggrupper for unge med rusmiddelproblematikker
- Etablering af forpligtende samarbejde med frivillige aktører i civilsamfundet
- Tværgående sammenhæng og uddannelse
- Kommunikation
- Relationel velfærd

### **Styrkelse af Sundhedsplejen**

Sundhedsplejen oplever, at eleverne ved samtalerne i 7. og 9. klasse ofte er ærlige ift. om de har eller har haft et forbrug af alkohol, tobak eller stoffer. Ved at styrke Sundhedsplejen forventes det, at medarbejderne kan opspore flere unge, der eksperimenterer med rusmidler, og derved hjælpe eleverne tidligere. Sundhedsstyrelsen anbefaler en **sundhedspædagogisk aktivitet** i de klassetrin, hvor eleverne ikke har samtaler med Sundhedsplejen, aktiviteterne planlægges sammen med klassens lærer.

Ved at udvide med sundhedspædagogiske aktiviteter på flere klassetrin styrkes den generelle trivsel for alle elever, ligesom der ved aktiviteterne i overbygningen vil være fokus på elevernes viden og deres handlemuligheder i forhold til rusmidler, og tidlig opsporing af rusmiddelproblematikker hos eleverne er dermed mulig. Skal ovennævnte aktiviteter muliggøres er der behov for en fuldtidsansættelse af yderligere en sundhedsplejerske. Der kan desuden med fordel arbejdes med at styrke samarbejdet mellem Sundhedsplejen og Center for Sundheds forebyggelseskonsulenter, i øjeblikket samarbejdes der f.eks. om børn med overvægt.

### ***Tidlige gruppeindsatser***

At være barn i en skilsmisefamilie er en risikofaktor og statistik viser, at det for en del børn er svært at opleve skilsmisse. Center for Børn og Familie møder mange af disse børn, både i almen systemet, i de tidligt forebyggende indsatser og i myndighedsarbejdet, når konflikten mellem forældrene påvirker barnets trivsel og udvikling (Kilde: Center for Familieudvikling).

Den primære metodiske tilgang til disse børn og deres forældre er individuelle samtaler og mægling mellem forældre, og denne sker som oftest i regi af Familieretshuset.

For mange af disse børn fylder forældrenes skilsmisse og i nogle tilfælde deres konflikt, så meget at de blokerer for indlæring, og oplever en tilstand af sorg og mismod, hvilket kan føre til angst og skolevægring, og for teenageren til problematisk rusmiddelforbrug.

Flere kommuner har iværksat **skilsmissegrupper** for børn, og disse grupper er placeret på skolerne, så barnet forbliver i sin vante arena, og "det at gå i skilsmissegruppe" af barnet opleves som en integreret del af hverdagen. Dette bidrager til, at barnet ikke føler sig forkert eller anderledes. I gruppen får barnet plads og et trygt rum til at tale om det der fylder og møder andre børn som står i lignende situationer. Dette giver et bedre selvværd og øget robusthed i forhold til de livsvilkår barnet nu engang er givet.

Det gule team er aktuelt i gang med at etablere skilsmissegrupper for børn på skolerne, men indenfor nuværende ramme kan skilsmissegrupper kun tilbydes til et begrænset antal børn.

### ***Tidlig indsats for børn af forældre med psykisk sygdom***

Op mod 310.000 børn og unge i Danmark vokser op i familier med psykisk sygdom, og Center for Børn og Familie kender til en del af de bornholmske børn i målgruppen, men arbejdet med tidlig opsporing og hjælp kan forbedres.

Man ved at børn og unge i familier med psykisk sygdom har en øget risiko for selv at udvikle psykiske problemer. Mange børn og unge oplever stor utryghed og bekymring, og det kan være svært for børnene eller de unge at tale om deres oplevelser med andre voksne eller kammerater, fordi det opleves skamfuldt. Derfor er det vigtigt med støtte og redskaber til at meste svære livsvilkår og forebygge, at barnet eller den unge selv får psykiske problemer (Kilde: Psykiatrifonden).

Det har vist sig som en effektiv indsats at tilbyde børn med en forælder med psykisk sygdom, deltagelse i **samtalegrupper** med andre børn. Ud fra de samme principper som børn i skilsmisefamilier, kan gruppen danne rammen om at børnene møder andre børn der lever med de samme udfordringer som dem selv.

Aktuelt har Center for Børn og Familie fået henvendelse fra Psykiatrifonden med gratis tilbud om uddannelse af fire børnegrupeledere samt uddannelse af 25 såkaldt faglige fyrtårne, som

skal bidrage til at professionelle i alment systemet bliver bedre kvalificeret til at opspore og spotte børn i familier med psykisk sygdom. Der er indledt samarbejde og nedsat en styregruppe bestående af ledere fra PPR, Sundhedsplejen, Det gule team og Beskæftigelseservice (CJUR).

Børnegrupperne vil skulle etableres i et tværprofessionelt samarbejde mellem PPR, Det gule team og Sundhedsplejen. Tilbuddet vil kun i begrænset omfang kunne etableres inden for de nuværende økonomiske rammer.

### **Fritidstilbud til børn fra 3. klasse**

Elever til og med 3. klasse har i dag mulighed for at tilmelde sig en **SFO** tilknyttet egen skole. Enkelte elever har desuden mulighed for at få dispensation til at kunne benytte SFO i 4. klasse. Fra og med 7. klasse har eleverne mulighed for at benytte sig af forskellige hold i Ungdomsskolen, samt gå i de tilknyttede klubber.

Der har tidligere været **klubtilbud** i BRK for elever i 4.-6. klasse, dog ikke på alle skoler. Klubtilbuddene lukkede i 2015, da der som konsekvens af den forlængede skoledag var en vigende tilslutning. Den vigende tilslutning fjernede den økonomiske balance for de sidste klubtilbud. Dette er helt i tråd med landstendensen i en rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) fra 2018. Rapporten peger på, at der kun er tilslutning af 50 % af eleverne i 4. klasse og 32 % i 5. klasse samtidig med, at det især er de større byer, tilbuddene benyttes. Rapporten peger desuden på, at forældres socioøkonomiske baggrund ikke har nogen betydning for benyttelsen af klubtilbud i mellemtrinet. EVA har udgivet et hæfte med hovedkonklusionerne fra rapporten, som kan læses her: [Børns og unges brug af fritids- og klubtilbud | EVA](#).

I forbindelse med Budget 2021 undersøgte man i dialog med skolerne, hvor stor en søgning, man skønnede, og her var forventningen endnu lavere end i EVA's rapport. Desuden er der ikke på alle skoler umiddelbart plads til at åbne et klubtilbud, hvilket vil betyde etableringsomkostninger udover indkøb af materialer og møbler.

Relevante fagpersoner fra Det Gule Team og skole kan i dag henvise børn i 4.-6. klasse til tilbuddet "**Club 10-13**", som Ungdomsskolen står for. Tilbuddet ligger i Ungdomsskolens bygninger i Klemensker, og der sørges for transport dertil to gange om ugen. Gadeplan har i perioder bidraget til at transportere børn til og fra Club 10-13, med det formål at bygge bro og introducere "gadeplans-børn" til tilbuddet. Der er aktuelt 25 indskrevne elever (med mulighed for 35-40 elever), der dog primært kommer fra Nordlandet og Rønne. Den lange transporttid fra især Nexø er i den forbindelse en forklaring. "Club 10-13" samarbejder i øjeblikket med Bo42 med henblik på at få øje på børn, der kunne have behov for tilbuddet. Det er desuden værd at nævne BRK's tilbud om fritidspas.

### **Børn og unge med psykiske udfordringer – STIME**

Flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Mistrivsel påvirker børnenes/de unges udvikling, læring og sociale liv, og den kan også ramme hele familien og kan medføre omfattende kommunale indsatser. Jo tidligere der bliver rettet op på en uheldig psykisk udvikling, jo bedre sikrer man, at barnet/den unge kommer tilbage på et spor, der giver en god udvikling og et godt livsforløb.

Målet i STIME-projektet er en tidlig, helhedsorienteret og tværsektoriel indsats, hvor barnet/den unge hjælpes på mindst indgribende måde udenfor psykiatrien, inden udfordringerne vokser sig for store. Projektet løber frem til og med april 2022.

STIME har **fire lettere behandlingsspor**:

- Få styr på angsten (6-12 år)
- Når bekymring og tristhed fylder for meget (13-17 år)
- Når tanker om krop og mad fylder for meget (10-17 år)

- Når svære følelser fører til selvskade (12-17 år)

De fire indsatser kan findes i deres helhed på [brk.dk](http://brk.dk). Børne- og Skoleudvalget blev d. 6. april 2021 præsenteret for en status på projektet.

### **Videreførelse af skolefraværsguider**

Højt skolefravær i grundskolen kan føre til øget frafald senere i uddannelsessystemet. Samtidig ses en højere risiko for psykiske, økonomiske og sociale problemer; herunder misbrugsproblematikker i voksenlivet (Kilde: Skolens tomme stole /VIVE i samarbejde med Børns vilkår og Egmontfonden)

Den midlertidige finansiering af **skolefraværsguider** ophører ved udgangen af 2021, og Børne- og Skoleudvalget er d. 6. april 2021 blevet præsenteret for resultaterne for indsatsen.

De viser, at indsatsen har hjulpet flere børn og unge tilbage til en mere stabil skolegang, og forældre har oplevet en positiv forandring for deres børn. Skolefravær og skolevægring har store konsekvenser ikke bare for barnet som mister vigtig læring, dannelse og træning i at indgå i sociale fællesskaber, men også for forældre som ofte udvikler stress, depression og mister deres tilknytning til arbejdsmarkedet. En videreførelse af indsatsen kan være med til at mindske skolefraværet, og dermed bevare tilknytningsforholdet til almenområdet og fællesskabet. Det forventes, at skolefraværsguiderne vil arbejde sammen med arbejdsgruppen i Fælles Folkeskole Bornholm om at tilrettelægge de bedst mulige tilbud til børn og unge med skolefravær. Hidtil har der været ansat 2 medarbejdere i halvandet år, som er finansieret af overførslen fra 2019 til 2020.

Fraværsguide indsatsen er aktuelt gjort til genstand for en "øvelses-case" i det opkvalificerings-forløb som BRK indgår i sammen med Ramböll og Socialstyrelsen ift. socialøkonomiske investeringsmodeller (SØM).

### **Oprettelse af daggrupper for unge med rusmiddelproblematikker**

Ungehuset har tidligere i samarbejde med Skole og Kultur og Fritid udarbejdet et forslag til **daggrupper for unge med rusmiddelproblematikker**. Beskrivelsen af skoletilbuddet i forslaget indgår som en del af de understøttende tilbud til §101-behandlingen.

Når børn og unge har et problematisk rusmiddel-forbrug er det næsten altid et symptom på andre underliggende og komplekse problematikker. For børn og unge i alderen 12-16 år med svære følelsesmæssige og adfærdsmæssige problemstillinger, sker adfærdsendringer og positiv udvikling oftere i socialpædagogiske sammenhænge end i mere traditionelle terapi-forløb. Denne anskuelse taler ind i en helhedsorienteret behandling der både arbejder med den unge i flere arenaer samt med den unges forældre og netværk. Det vurderes derfor, at skoletilbuddet bør være tæt integreret med socialpædagogiske indsatser, som tilsammen vil udgøre et nyt sammenhængende og helhedsorienteret daggruppetilbud. Tilbuddet vil i forhold til det rusmiddelspecifikke, gøre brug af Ungerådgivningen/§101-behandlingen. Koordinering og integration af indsatsen kan få behov for ressourcetilførsel for at lykkes med indsatsen.

**Gadeplan** og **SSP** kan intensivere samarbejdet med politiet for at styrke kriminalitets- og rusmiddelforebyggelsen ved at bidrage til at nedbringe den aktuelt eskalerende konflikt mellem politiet og de unge. Det kan ske gennem etablering af eks. dialogmøder mellem politi, unge og forældre, etablering af forældre-netværk mv.

### **Ungdomsskolens tilbud**

**Ungdomsskolen** tilbyder undervisning på forskellige hold, der breder sig over alt fra kreative fag, sport, musik, adventure og gaming til prøveforberedelse, sprog og specialundervisning. Undervisningen tilbydes i de tre afdelinger i Nexø, Klemensker og Rønne fra mandag til torsdag. De tre afdelinger har desuden åben i klubben om aftenen på alle ugedage.

Ungdomsskolen arrangerer endvidere rejser to gange om året – typisk en storbyrejse og en skitur – samt en sommercamp. Det seneste skud på stammen er, at man kan være med til at lave ungdomsradio.

For en bedre udnyttelse af Club 10-13 og bedre opsporing af unge med problematisk forbrug af rusmidler kan der etableres en afdeling mere i Ungdomsskolens lokaler i Nexø, og dermed understøtte tilbuddet for elever i Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen. Der kan også sættes fokus på en større informationsindsats overfor relevante fagpersoner – især lærere og pædagoger i 4.-6. klasse. Ydermere kan Ungdomsskolen udvide samarbejdet med private aktører i forhold til opsporing.

### ***Etablering af forpligtende samarbejder med frivillige aktører i civilsamfundet***

Fordi børn og unge også bevæger sig udenfor skole og dagtilbud, er det vigtigt at udvikle nye muligheder, hvor unge kan mødes i fællesskaber, som de selv er med til at definere. Hvis flere børn og unge skal opleve at være en del af fællesskaber, er der behov for alternativer til de mere traditionelle fritidsaktiviteter, og der skal i højere grad tages udgangspunkt i de fritidsinteresser, som de selv er optagede af.

Derfor er det vigtigt, at der bliver etableret forpligtende samarbejder mellem frivillige aktører i civilsamfundet, kommunen og de unge selv. Udviklingen af **Remisen og Dams Gaard** i Rønne, **Værftet** i Nexø og **Bornholms Idræts og Kulturcenter** i Allinge er eksempler på, hvor et sådant samarbejde med fordel kan udvikles endnu mere. Aktuelt arbejder Center for Børn og Familie og Center for Job, Uddannelse og Rekruttering sammen med Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat om at **udvikle ungefællesskaber for udsatte unge** på netop Remisen og Dams Gaard, hvor formålet er, at de unge bliver en del af almene fællesskaber og samtidig kan være med i udviklingen og prægningen af særligt Remisen. Gadeplan er involveret i disse nye tiltag i forhold til at understøtte målgruppen af unge i udsatte positioner, i at indgå i nye og andre fællesskaber, som de ellers ikke naturligt ville blive inviteret ind, da de ofte mangler sociale og kulturelle koder. For at ungefællesskaberne kan fungere i det daglige, vil det være nødvendigt i et vist omfang at der tilføres ressourcer til bemanning af et ungdomshus på Remisen.

Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat arbejder aktuelt på to politiske sager vedr. Kulturhuset og Remisen, i begge sager indgår perspektiver på, hvordan der kan arbejdes med nye initiativer på ungeområdet i forhold til at understøtte unge på kanten i at tage ejerskab gennem inddragelse og empowerment-tænkning.

De små børns Bornholm har også stor fokus på etableringen af samarbejde med frivillige aktører, og vil fortsat arbejde med denne del, og selvom det er på småbørns-området, kan der bygges videre på erfaringerne.

### ***Tværgående sammenhæng og uddannelse***

Der kan generelt rettes opmærksomhed på, om de allerede eksisterende forebyggende tilbud i kommunen lykkes med at skabe sammenhæng og bygge broer til hinanden. Der pågår i øjeblikket en afdækning af tilbud i Center for Børn og Familie, hvor netop **sammenhæng i indsatser** også er i fokus, ikke bare internt i centeret men også eksternt.

Fælles uddannelse kan netop være med til at skabe denne brobygning og i forbindelse med Den sammenhængende ungeindsats (SUI) har der været iværksat uddannelse med deltagelse af medarbejdere fra flere centre. Erfaringer fra bl.a. dette forløb kan med fordel danne grobund for yderligere **fælles uddannelsesaktiviteter**.

### ***Kommunikation***

En erkendelse fra den afdækning, der er lavet af arbejdet rundt om børn og unge der forbruger rusmidler, er at Bornholms Regionskommune kan blive bedre til at **oplyse og kommunikere om både egne tilbud og eksterne tilbud** som f.eks. chatforum og telefonhjælpelinjer. Det

kan derfor anbefales, at der ses på muligheder for brug af sociale medier og hjemmeside. Det er vurderingen at sociale medier er en særlig verden at færdes i og det derfor kan være hensigtsmæssigt at få eksperthjælp til at bygge mulige platforme op.

### **Relationel velfærd**

Med udgangspunkt i ledelsesværdien "Vi vil borgeren" skal fagprofessionelle hele tiden være opmærksomme på, at de etablerede indsatser harmonerer med borgerens behov. I et inddragende empowerment perspektiv betragtes borgeren som eksperten, der er i stand til at definere, hvad deres behov er, og hvad de ønsker hjælp til. Relationel Velfærd integrerer borgere og professionelle i et langt tættere samarbejde. Kollaboration står i centrum for denne velfærdstænkning og -praksis, der i flere af landets kommuner, institutioner og organisationer i dag erstatter systemvelfærdens transaktionsmodeller. Tendensen er, at skellet mellem borger og system ikke længere altid er så tydeligt, vi bevæger os væk fra kun at tænke velfærd, som noget den offentlige sektor giver til borgerne. Når velfærd anskues som noget, der skabes sammen med borgerne, så opstår relationer. Relationel Velfærd skabes, når fagprofessionelle tilbyder borgeren relationer og støtte til at skabe et godt liv. Medarbejdere skal fortsat øge kvaliteten af disse relationer for sammen at skabe en positiv forskel i borgerens liv. Med Relationel Velfærd finder professionelle og borgere nye veje, de samarbejder om løsningerne og tænker velfærd som en fælles opgave (<https://www.relationelvelfaerd.dk/relationel-velfaerd/>).

Center for Børn og Familie har allerede et skærpet fokus på inddragelse, og det mindset, der ligger til grund for relationel velfærd, er også en integreret tænkning i De små børns Bornholm.

En Relationel Velfærdstænkning inviterer til fortløbende at stille spørgsmålet: Hvordan kan vi som relationelt orienterede velfærdspraktikere arbejde med en ny professionel identitet, og hvordan begynder vi i højere grad at anskue borgeren som aktiv medskaber af denne? Dette spørgsmål vil være afgørende i Center for Børn og Families fremtidige praksis i forhold til arbejdet med børn, unge og familier i socialt udsatte positioner.

### **Økonomiske konsekvenser**

Der er ikke foretaget økonomiske beregninger af omkostningerne ved at styrke eksisterende tilbud eller de nye. For nogle tiltag, herunder Sundhedsplejen, Skolefraværs guider og Daggrupper består omkostningerne primært af ekstra personale.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

**Punkt 7: Ansøgning om EGU forberedende forløb fra den særlige beskæftigelses- og uddannelsespulje**

Åbent punkt

## **7 Ansøgning om EGU forberedende forløb fra den særlige beskæftigelses- og uddannelsespulje**

15.03.00Ø34-0001

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	7	

### **Politisk sagsgang**

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### **Resumé**

Der søges om en bevilling på samlet 625.000 kr. til, på forsøgsbasis, at etablere et forberedende forløb for op til 30 unge i skoleåret 2021/2022 med henblik på forberedelse til at indgå i et EGU forløb hos FGU Bornholm. Udgiften foreslås finansieret af den særlig beskæftigelses- og uddannelsespulje afsat i 2021 og 2022, med henholdsvis 260.000 i 2021 og 365.000 i 2022.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- der bevilges 260.000 kr. i 2021 og 365.000 kr. i 2022 til et forberedende EGU-forløb jf. sagsfremstilling.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

For en del unge, der ikke kan gå den snorlige vej i forhold til uddannelse og job, går vejen dertil via en EGU-uddannelse. Med etablering af FGU-institutionerne blev denne uddannelsesmulighed lagt ind i den nye FGU-ramme. Opgaven ligger således ikke længere i det enkelte UU-center men i FGU Bornholm.

Ligeledes, med etablering af de kommunale ungeindsatser, blev opgaven med at fremskaffe praktikpladser til EGU-eleverne lagt tilbage i den kommunale ungeindsats.

### **Antallet af EGU elever falder markant**

Resultatet af denne omlægning, og dermed en ændring af de mulige redskaber, er, at antallet af EGU-elever styrtdykker.

Redskabet der lokalt set har betydet, at omkring 30-40 bornholmske unge hvert år (forud for etablering af FGU-institutionen) har fået en EGU-aftale med en bornholmsk virksomhed (primært private virksomheder), og at en stor andel af disse unge (ca. 60%) har brugt denne uddannelse som trædesten forhold til enten ordinært arbejde – ofte på den virksomhed, hvor de havde praktikaftalen, eller i forhold til at gå i gang med en ordinær (typisk) erhvervsuddannelse.

Men de seneste to år er antallet af EGU-elever faldet til omkring 10 elever pr. år.

## **Baggrund for det faldende antal EGU elever**

Årsagen til faldet skyldes primært, at der nu er en opdeling i arbejdsopgaverne mellem FGU-institutionen og den kommunale ungeindsats og dermed, at der ikke længere er en naturlig sammenhæng mellem den helt nødvendige afklarings- og forberedelsesproces, der ligger forud for indgåelse af en EGU-aftale og den optagelse på FGU-institutionens EGU-spor, der nu er den rigtige vej til en EGU, med andre ord *indsatsen for at gøre den unge "EGU-parat"*.

For at være "EGU-parat" skal den unge både være afklaret i forhold til branche/fag/retning i forhold til sin kommende EGU-plads, men skal også være i stand til at møde op på arbejdspladsen i 37 timer/uge.

## **I FGU-regi kan den unge alene deltage i 2 x 2 ugers praktik**

Derudover er der alene mulighed for – som en del af FGU-forløbet på maks. 2 år – at etablere 2x 2 ugers "erhvervstræning" i de bornholmske virksomheder og denne ramme er i mange tilfælde ikke tilstrækkelig til, at der kan arbejdes med et match mellem virksomhed og ung i forhold til at få etableret aftale om en EGU-plads.

## **Andre muligheder tidligere på Bornholm**

I Bornholms Regionskommune var der tidligere (indtil december 2020) et tilbud under Ungdomsskolens Heltidsundervisning (i daglig tale kaldet 10c) der forberedte og afklarede unge, der forlod grundskolens 9. eller 10. klasse og som var i målgruppen for EGU, men endnu ikke "EGU-parat".

Dette tilbud blev nedlagt, idet Ungdomsskolen vurderede, at tilbuddet ikke længere var rentabelt idet antallet af elever var meget få. Dermed var bæredygtigheden i tilbuddet forsvundet.

## **Aktuelle udfordring og mulige løsning**

Ungeporten står nu med en gruppe af unge, der fortsat kan være potentielle EGU-elever, men hvor indsatsen for at gøre eleven "EGU-parate" mangler.

Ungeporten har – via omprioritering af ressourcer fra den tidligere EGU-ordning – etableret en såkaldt "praktik-playmaker". Denne "playmaker" skal hjælpe de unge med at finde egnede virksomheder, hvor den unge kan komme i virksomhedspraktik med henblik på at afklare både arbejdsidentitet, arbejdssevne og brancheområde.

Denne "playmaker" vil have et naturligt samspil til og med jobcentrets virksomheds- og jobkonsulenter, men har et selvstændigt fokus på at forberede både den unge, men også virksomhederne, på en evt. kommende EGU-aftale. Derudover har "playmakeren" også kontakten direkte til og med den unge og "playmakeren" er tilknyttet UU Bornholm og har en erfaring med uddannelsesvejledning for unge generelt.

Det anslås, at der fortsat er et grundlag for EGU-aftaler til ca. 30 unge årligt, men disse unge skal – nogle mere end andre – forberedes og afklares grundigt inden de begynder på FGU Bornholm på EGU-spolet. Derfor er nærværende ansøgning et supplement til den allerede besluttede "praktik-playmaker", men er ikke desto mindre nødvendig for at kunne skabe det rigtige match mellem ung og virksomhed, men også sikre at den unge deltager i noget målrettet og meningsfuld opkvalificering inden den unge overgår til en egentlig EGU-aftale.

## **Tilbud på tværs af barn/voksen aldersinterval 15-25 år**

De unge, der kunne tænkes at profitere af dette forløb, kan indsluses på forløbet mange steder fra (grundskolen, E9, STU, FGU, Brobygning til Uddannelse, frafald fra Erhvervsuddannelse, uddannelseshjælp/offentlig forsørgelse, job m.v.) og det er derfor afgørende, at netop dette forløb har en målgruppe, der aldersmæssigt spænder hen over den fyldte 18. år. Derfor er målgruppen for netop denne indsats 15-25 år, hvilket ligeledes er målgruppen for (EGU), FGU

samt den lovgivningsmæssige målgruppe i forhold til den kommunale ungeindsats.

### **Ansøgningen**

Der ansøges om – i kommende skoleår 2021/2022 på forsøgsbasis – at kunne bruge maksimalt 625.000,00 kr. over det næste (skole)år på at indgå en aftale med en udbyder, at understøttende undervisning i basale fag (dansk, matematik, engelsk), men også med et stærkt fokus på såkaldte "LifeSkills" i den understøttende undervisning. LifeSkills – eller "livskompetencer" – er byggesten til bl.a. empowerment, livsmestring og aktivt medborgerskab og bidrager til at mennesker kan leve et værdigt og uafhængigt liv ved f.eks. selv at kunne mestre sin økonomi, sin dagligdag med kost, søvn og motion, indgå aftaler f.eks. med læge, sagsbehandler, lærere m.fl. og overholde disse, acceptere og håndtere modgang og kritik på en adækvat måde m.v.

Det anslås at ca. 30 unge i aldersgruppen 15-25 år om året vil have behov for dette "EGU-parat" tilbud. Behovet for det understøttende forløb er i starten intensivt, men efter en indledende fase, vil det understøttende tilbud skulle gå hånd-i-hånd med den virksomhedsvendte indsats – dvs. de aftalte afklarende praktikker, som etableres i samarbejde med "praktik-playmakeren".

### **Virksomhedsrettet indsats**

Det er forventningen, at 80% af de unge, der indgår i dette understøttende forløb – kombineret med den meget virksomhedsrettede indsats via "praktik-playmakeren" – vil indgå en EGU-aftale og dermed blive indskrevet på FGU Bornholm på EGU-sporet i løbet af 6 måneder. De resterende 20% forventes at fordele sig således, at de overgår enten til anden ordinær uddannelse (f.eks. starter på et grundforløb direkte) eller overgår til anden afklaring, herunder yderligere afklaring af arbejdsevne i jobcenter-regi.

Udover at komme den enkelte unge til gode vil dette forløb ligeledes kunne give kommunen – og dermed den sammenhængende ungeindsats – nogle praksiserfaringer i forhold til at arbejde med aktiveringsforløb på tværs af de traditionelle skel over/under 18 år.

Det er endnu uafklaret hvilken underleverandør, der indgås aftale med i forhold til at udbyde det understøttende forløb. Der har indledningsvist været drøftelser med både FGU Bornholm om at etablere et forløb som en del af institutionens portefølje i forhold til indtægtsdækket virksomhed og Ungdomsskolen i forhold til at etablere forløbet som en del af heltidsundervisningens lovgivningsmæssige ramme. Andre aktører kunne inddrages i disse overvejelser – herunder jobcentrets tilbudsafdeling Afdeling for Ressource- og Kompetenceafklaring. Det afgørende for valg af udbyder er, at denne har en organisation, der kan trækkes på, idet volumen i sig selv alene forventes at være ca. 30 elever årligt, og idet denne gruppe af unge i vid udstrækning vil have brug for nogle praktiske læringsrum og værkstedslignende faciliteter for at kunne tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med de unges læringspotentiale og -behov.

### **Økonomiske konsekvenser**

En overordnet beregning ser således ud:

30 elever i 4 ugers forløb (20-25 timer pr. uge)	à 2.500,- kr.	300.000,- kr.
25 elever i 13 ugers forløb (12 timer pr. uge)	à 1.000,- kr.	<u>325.000,- kr.</u>
I alt pr. 12 måneder		<u>625.000,- kr.</u>
I alt i perioden august-december 2021	5/12 af 625.000,-	<u>260.416,67 kr.</u>
svarende til en månedlig udgift (gennemsnit)		<u>52.083,33 kr.</u>

Udgiften på 260.000 kr. i 2021 finansieres inden for den ramme af beskæftigelses- og uddannelsespuljen afsat til unge i budget 2021 svarende til 1.000.000 kr.

Udgiften på 365.00 kr. i 2022 finansieres inden for den ramme af beskæftigelses- og uddannelsespuljen afsat til unge i budget 2022 svarende til 750.000 kr.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 8: Ansøgning tilflytterservice Business Center Bornholm**

### **Bilag**

Udkast til ansøgning til BRK bevilling for 2022 og 4 år frem

Åbent punkt

## 8 Ansøgning tilflytterservice Business Center Bornholm

00.13.00G01-0075

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	8	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### Resumé

Business Center Bornholm har fremsendt ansøgning vedrørende finansiering af tilflytterservice i 2022 samt overslagsårene 2023-2025.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Ansøgning drøftes og oversendes til budgetprocessen for 2022

Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Godkendt.

### Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetaftale for 2021 blev der aftalt en 1-årig bevilling samt en opfordring til at parterne bag *Tilflytterservice Bornholm* skulle forhold sig til fremtidens tilflytterservice i forhold til behov for indsatser og finansieringsmuligheder. Dette arbejde har resulteret i en konkret ansøgning(bilag), som skal indgå i budgetforhandlingerne for 2022, såfremt det besluttet at oversende punktet jf. indstillingen.

Business Center Bornholm gav på sidste udvalgsmøde en status for tilflytterservice jf. bevilling i forbindelse med budget 2021.

Aftale om tilflytterservice indgår ikke i BBC's udviklingskontrakt eller handlingsplan men har været en separat en årig bevilling, hvor finansieringen af tilflytterindsatsen har været et offentligt/privat samarbejde med delt finansiering mellem kommunen og private såvel som offentlige virksomheder på Bornholm.

Finansieringen har frem til nu bestået af en bevilling fra Bornholms Regionskommune på 50 %, der anvendes til følgende: Markedsføring af Bornholm, hvilke muligheder der er for at bo og leve på øen, på at promovere gode tilflytterhistorier, samt rådgivning omkring job, ægtefællejob, sociale forhold, netværk, skoler, institutioner mv. og henvisning til BRK's forskellige digitale løsninger ved flytning m.v.

Ligeledes bliver alle ledige job på Bornholm slået op på Facebooksiden "Næste stop Bornholm" og stillingerne bliver, i samarbejde med Jobcenterets Virksomhedsservice, slået op på [www.jobnet.dk](http://www.jobnet.dk). Hermed kan følgerne se, at det er muligt at få et godt job på Bornholm.

Den resterende finansiering på 50 % kommer fra private og offentlige virksomheder, som køber servicepakker, med bl.a. hjælp til rekruttering.

Der er nu et ønske om en større kontinuitet i tilflytterindsatsen, hvilket bl.a. kræver en større sikkerhed for den fremtidige finansiering, hvilket kan opnås ved en flere årig bevilling fra Bornholms Regionskommune.

Der henvises i øvrigt til den konkrete ansøgning(bilag).

### **Økonomiske konsekvenser**

Forslag til fremtidens tilflytterservice vil, såfremt det besluttet, indgå i budgetprocessen for 2022 jf. beslutning i forbindelse med kommunalbestyrelsens budgetaftale for 2021.

Der ansøges om en fast bevilling fra Bornholms Regionskommune i årene 2022 -2025 på følgende:

2022:	643.800 kr.
2023:	656.676 kr.
2024:	669.809 kr.
2025:	683.206 kr.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 9: Orientering om helhedsorienteret sagsbehandling**

Åbent punkt

## 9 Orientering om helhedsorienteret sagsbehandling

32.45.04G00-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	9	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget orienteres  
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres  
Kommunalbestyrelsen orienteres

### Resumé

Kontrolgruppen, Borgerservice og ydelser, orienterer hermed om den helhedsorienterede sagsbehandling som er foregået i 2020. Denne indsats omfatter bl.a. kontrol af sociale ydelser og socialt bedrageri.

Den økonomiske opfølgning bliver opgjørt som den beregnede udgift 12 måneder frem, fra det tidspunkt en fejlagtigt udbetalt ydelse stoppes.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at:

- orienteringen drøftes og tages til efterretning.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:  
Drøftet og taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

#### Indsatsen i 2020

I 2020 har indsatsen fortsat været fokuseret på reelt enlige forhold, kontanthjælp, borgere uden fast bopæl samt forkert bopælsregistrering.

Indsatsen i sager om udbetaling af pension, børnetilskud og boligstøtte varetages i samarbejde med Kontrolgruppen og Udbetaling Danmark.

Sagerne kan opdeles i de tre kategorier herunder:

- Intern kontrol
- Undersøgelse hos politiet
- virksomhedsbesøg

#### Intern kontrol

Der foretages interne kontroller når Kontrolgruppen bliver opmærksomme på områder der kan have betydning for korrekt hjemtagelse af refusion, eller om borgeren fortsat har tilknytning til Bornholms Regionskommune.

Følgende sager er undersøgt i løbet af 2020:

20 anonyme anmeldelser  
1 navngiven anmeldelse  
5 registersamkøring – Den fælles Dataenhed  
11 interne sager  
3 sager er modtaget fra Udbetaling Danmark  
2 sager fra anden kommune  
1 sag fra lufthavnstilsynet  
1 sag fra politiet

### **Undersøgelse hos politiet**

1 sag hos politiet som ikke blev afgjort grundet forældelsesfristen på kravet

### **Virksomhedskontrol**

Der har været foretaget 4 uanmeldte virksomhedsbesøg for at kontrollere om de ansatte modtager sociale ydelser samtidig med arbejde.

I alle 4 sager blev der ikke fundet medarbejdere på dobbeltforsøgelse.

### **Begrænset af Covid-19**

Grundet COVID-19 har det ikke været muligt at komme på uanmeldt virksomhedsbesøg i flere virksomheder.

Der har ikke været foretaget løbende kontrol af arbejdsindtægter samtidig med modtagelse af bl.a. kontanthjælp og sygedagpenge. Årsagen omkring Kontanthjælp er, at der på kontroltrin 2 i Registersamkøringen gives sagsbehandler et advis, som denne skal undersøge. Omkring arbejdsindtægter og sygedagpenge har denne opgave være nedprioriteret grundet manglende ressourcer grundet længerevarende sygdom i kontrol teamet.

### **Økonomiske konsekvenser**

#### **Pr. 31. december 2020 udgør den samlede besparelse på kr. 243.164**

Fordelt på:

- Tilbagebetalingskrav på 78.524 fordelt på 6 sager
- Fremadrettet besparelse på kr. 164.640 fordelt på 2 sager

I 2019 var den samlede besparelse på kr. i alt kr. 75.463,00

Fordelt på:

- Tilbagebetalingskrav på kr. 11.471,00 fordelt på 2 sager
- Fremadrettet besparelse på kr. 63.991,00 fordelt på 2 sager

Dette repræsenterer et forbedret økonomisk resultat, trods af COVID-19 og sygdom

### **Projekter for 2021**

Målet for 2021 er:

- Flere udekørende uanmeldte virksomhedsbesøg (efter genåbning Covid-19)
- Kontrol af selvstændige sygemeldte samt kontrol af arbejdsindtægter
- Gennemgang af fleksløntilskud – selvstændige/lønmodtager

- Evt. ny kampagne udstukket af KL

## **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 10: Anvendelse af Lokalsamfundspuljen i 2019**

### **Bilag**

Resume af anvendelsen af Lokalsamfundspuljen i 2019

CRT-rapport: De bornholmske borgerforeningers brug af kommunale puljemidler

Aftale om Lokalsamfundspuljen 2017-2020

Åbent punkt

## 10 Anvendelse af Lokalsamfundspuljen i 2019

20.00.00Ø40-0456

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	10	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter.

### Resumé

Hvert år modtager 28 borgerforeninger et kommunalt tilskud fra Lokalsamfundspuljen. Puljen har i 2021 et budget på 1,7 mio. kr. (netto) og fordeles efter en fordelingsnøgle, som fremgår af en fireårig aftale mellem Bornholms Regionskommune og Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS).

På baggrund af et politisk ønske om at få bedre indsigt i anvendelsen af Lokalsamfundspuljen, har BBS fremsendt et resumé af, hvordan puljemidler blev brugt i 2019. Resumeet forelægges til politisk orientering. Udvalget orienteres desuden om indgåelsen af en ny fireårig aftale, der skal træde i kraft i 2022.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Orienteringen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

Hvert år modtager 28 borgerforeninger et kommunalt tilskud fra Lokalsamfundspuljen. Puljen har i 2021 et budget på 1,7 mio. kr. (netto) og fordeles efter en fordelingsnøgle, som fremgår af en fireårig aftale mellem BRK og Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS). Puljemidlerne kan alene anvendes til almennyttige formål.

Ifølge aftalegrundlaget fordeles 29% af midlerne ligeligt mellem lokalsamfundene. 70% af midlerne fordeles efter indbyggertal, og 1% tilfalder BBS. Kommunen udbetaler puljemidlerne medio maj på grundlag af borgerforeningernes årsregnskaber fra det foregående år.

På baggrund af et politisk ønske om at få bedre indsigt i, hvordan lokalsamfundene bruger deres tilskud, har BBS fremsendt et resumé af anvendelsen af puljemidlerne i 2019. BBS oplyser, at resumeet kan ses som et ajourført supplement til en analyse af midlernes anvendelse i perioden 2005-2015 foretaget af Center for Regional- og Turismeforskning fra 2017.

Resumeet er baseret på en gennemgang af borgerforeningernes årsregnskaber fra 2019.

## **Anvendelse af midler fra Lokalsamfundspuljen 2019**

Af resumeet fremgår det, at BBS skønner, at to tredjedele af borgerforeningernes indtægter stammer fra Lokalsamfundspuljen. Dette med undtagelse af Snøgebæk Borgerforening, hvis primære indtægter består af udlejningsindtægter, indtægter fra kræmmermarked, sponsorat fra den lokale brugsforening samt indtægter ved fællesspisning og bankospil.

BBS vurderer, at puljemidlerne overordnet anvendes til to formål:

### Natur og Friluft

Dette formål omfatter etablering og vedligeholdelse af anlæg, blomster, planter, men også anlæg af stier, bede, park- og skovarealer samt bidrag til havnebad. Desuden anvendes en del af midlerne til oplysning i form af skilte, standere og informationstavler. Endelig har hele ni borgerforeninger årlige strandrensninger, som typisk afsluttes med et mindre traktement.

### Kultur og arrangementer

Ifølge BBS bruges midlerne også til utallige typer af arrangementer for lokalsamfundets borgere. Der arrangeres foredrag, musikarrangementer og sammenkomster ved faste begivenheder i forbindelse med fastelavn, Sct. Hans og Halloween. Blandt andre typer aktiviteter kan nævnes bankospil, sangaftener, brunch, cykelløb samt meget ofte arrangementer rettet mod børn og familier. Næsten halvdelen af foreningerne tilrettelægger også en form for fællesspisning, som ofte organiseres som en kombination af egenbetaling og betaling fra Lokalsamfundspuljen.

BBS oplyser, at julen traditionelt har betydet stor lokal involvering, hvilket også udtrykkes gennem brug af Lokalsamfundspuljens midler. Mindst halvdelen af de 28 borgerforeninger indkøber, opstiller og udsmykker juletræ, etablerer julebelysning og/eller mødes til julearrangementer.

Enkelte borgerforeninger lægger årligt lidt til side til større udgifter, som kan være investeringer i et medborgerhus, nyt toilet, hvidevarer eller andre anskaffelser. En håndfuld lokalsamfund har investeret i en hjertestarter og fået den opsat et centralt sted i området.

Endelig tilføjer BBS, at halvdelen af borgerforeningerne arbejder systematisk med lokalformidling i form af digital eller fysisk information.

## **Ny aftale 2022-2025**

Den fireårige aftale mellem BRK og BBS om fordeling af midler fra Lokalsamfundspuljen udløb ultimo 2020. På et indledende møde mellem BRK og BBS om en ny fireårig aftale blev det drøftet om der var behov for at revidere gældende fordelingsnøgle i en ny aftale. BBS udtrykte bl.a. en bekymring for, at ophævelsen af bopælspligten havde haft konsekvenser for indbyggertallet i særligt de kystnære byer siden 2016, hvor seneste aftale blev indgået.

BBS har meddelt, at foreningen – med udgangspunkt i opdaterede indbyggertal - vil drøfte en eventuel revidering af fordelingsnøglen på foreningens kommende generalforsamling i juni 2021. På baggrund af tilbagemeldingen fra generalforsamlingen forventes det, at Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget i efteråret vil blive præsenteret for et oplæg til en ny aftale med BBS for perioden 2022-2025.

Efter aftale med BBS er Lokalsamfundspuljen i 2021 blev fordelt efter hidtidige fordelingsnøgle.

## **Økonomiske konsekvenser**

-

## **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 11: Multihusets anmodning om opvarmning i vinterhalvåret**

### **Bilag**

Bilag 1, Multihuset, ansøgning hovedhuset

Bilag 2. Multihuset, energiberegning

Åbent punkt

## **11 Multihusets anmodning om opvarmning i vinterhalvåret**

82.00.00G01-0257

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	11	

### **Politisk sagsgang**

Natur- og Miljøudvalget orienteres  
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### **Resumé**

Brugerne af Multihuset i Østerlars har i april 2021 fremsendt et ønske om lov til at foretage efterisolering og efterfølgende opvarmning af hovedhusets stueetage i vinterhalvåret. Husets nuværende økonomi hviler i en politisk aftale. Hvis noget skal ændres i den nuværende aftale, skal sagen oversendes til budgetforhandlingerne for 2022, så der kan træffes en ny politisk aftale herom. Her redegøres for Center for Ejendomme og Drifts vurdering af forespørgslen, og Multihusets beregninger hvad angår økonomiske konsekvenser ved en evt. tilladelse til opvarmning og brug i vinterhalvåret. Sagen fremlægges efter ønske fra udvalgsformanden.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller til Natur- og Miljøudvalget at:

- Orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 1. juni 2021:  
Taget til efterretning.

Kommunaldirektøren indstiller til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget at:

- a) Orienteringen tages til efterretning.
- b) Udvalget oversender ansøgningen til budgetforhandlingerne for 2022.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- a) Taget til efterretning.
- b) Ansøgningen oversendes til budgetforhandlingerne i det det forudsættes, at Multihuset selv forestår beregninger af anlægsomkostninger og også selv påtager sig at gennemføre disse.

### **Sagsfremstilling**

#### **OM MULTIHUSET**

Multihusets medlemsskare består af alle aldersklasser og kommer fra hele øen med øget tilgang. For tiden benytter 37 foreninger (eksempler på foreninger oplystes i Multihusets fremsendte forespørgsel) med tæt på 2000 medlemmer huset.

Hovedhuset består i store træk af 3 lokaler, frivillig cafe med køkken. På 1. sal er der udstillingslokale. Multihuset ytrer ønske om at cafeen kan blive et fælles samlingspunkt på

tværs af foreningerne hele året, blandt andet månedlig fællesspisning, og der kan udføres aktiviteter i rummene i stueetagen.

Foreningen omkring Multihuset fremfører en række initiativer, de har iværksat siden overdragelse af huset i 2016, disse er udfoldet i bilag 1 sammen med Multihusets udregninger om økonomi.

### **KONKLUSIONER PÅ MULTIHUSETS FORESPØRGSEL**

Østerlars Multihus udtrykker behov for at kunne bruge Hovedhuset hele året. Ifølge den gældende aftale kan hovedhuset ikke opvarmes udover tomgangstemperatur, derfor har brugerne anmodet om at få brugsret på samme vilkår som øvrige lokaler i Multihuset Østerlars. En beregning fra en energikonsulent (bilag 2) viser der vil være et årligt merforbrug på 7.224 kr. excl. moms såfremt hele hovedhuset opvarmes til komforttemperatur hele året.

Multihuset beretter om et væsentligt faldende energiforbrug på den samlede matrikel de seneste par år (besparelse på varme 166.500 kr.), og argumenterer for man vil holde sig indenfor Multihusets budget trods merudgift til opvarmning.

### **FORSLAGETS SAMMENHÆNG MED TAGRENOVERING SOM PÅGÅR SOMMEREN 2021**

Ejendomsservice har tidligere haft møde med Multihuset omkring tagrenoveringen, hvor brugerne ytrede samme ønske – at opvarme huset hele året. Multihuset foreslog dengang at sløjfe den udnyttede tagetage og lægge et nyt isoleringslag over loftet. Dette forslag kunne Center for Ejendomme og Drift dog ikke efterkomme, fordi anlægsbevillingen er givet til en 1:1 udskiftning. Efterisolering af taget udgår at projektet med tagudskiftning. Derfor vil Multihusets beregnede merforbrug på 7.224 kr. ex. moms til varme forventeligt blive højere.

### **BETRAGTNINGER OM ENERGIFORBRUG FRA CENTER FOR EJENDOMME OG DRIFT (EJENDOMSSERVICE)**

Det skal undersøges om Multihusets ønske om at opvarme huset afstedkommer en anvendelsesændring af bygningen i forhold til gældende byggetilladelse og BBR, og deraf evt. en byggesag. Beregningen på merforbrug i hovedbygningen ser korrekt ud, med mindre hele overetagen skal isoleres så den også kan bruges. Så vil det naturligvis ændre sig en del, idet taget i så fald skal efterisoleres. Hvis huset skal opvarmes og anvendes, er der mulighed for at ESCO midler kan bidrage til efterisolering.

### **KONKLUSION OG MULIGHEDER**

Konklusionen er at ønsket vil kræve en anlægsbevilling, herunder muligvis omkostninger til en ny byggesagsbehandling og en forøgelse af driftstilskuddet.

Der er følgende to muligheder:

1) Med udgangspunkt i de argumenter som Multihuset har fremført i ansøgningen kan sagen overføres til budgetforhandlingerne for 2022. De væsentligste argumenter er: 1) Faldende energiforbrug. 2) voksende medlemsskare. 3) et antal foreninger ønsker at bruge hovedhuset i vinterhalvåret. Denne sag vil så omhandle tilladelse og midler til at Multihusets brugere kan efterisolere taget indefra eller sløjfe rummene på 2.sal i de to sidelænger, og isolere i etageadskillelsen. Samt midler til at øge driftsbudgettet til opvarmning.

2) Afvise Multihusets ønske med henvisning til tidligere aftaler om økonomi og benyttelse.

### **Økonomiske konsekvenser**

Multihusets bestyrelse har indhentet en energiberegning som konkluderer at opvarmning i vinterhalvåret vil medføre en samlet merudgift til drift (øget energiforbrug) på 7.200 kr./år, dette beløb er dog betinget af efterisolering af taget, hvilket vil kræve en anlægsbevilling.

Ejendomsservice har ikke regnet på anlægs omkostninger. Såfremt indstillingen oversendes skal det besluttes hvorvidt Multihuset selv finansiere disse, og om Ejendomsservice skal regne på et anlægsoverslag.

### **Supplerende sagsfremstilling**

Ingen.

## **Punkt 12: Tre scenarier for nyt kulturhus i Rønne**

### **Bilag**

Beslutningsgrundlag

Børne-og ungeinddragelsesproces - Kulturhuset

Strategi og handleplan for trafik i Rønne 2021

Åbent punkt

## 12 Tre scenarier for nyt kulturhus i Rønne

00.01.10G01-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	12	

### Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget beslutter  
Natur- og Miljøudvalget beslutter  
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget beslutter  
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

### Resumé

I 2018 købte regionskommunen Dams Gård, der tidligere husede VUC. Efterfølgende besluttede kommunalbestyrelsen, at der skulle igangsættes et arbejde, der skulle undersøge, hvordan Dams Gård kunne omdannes til et kulturhus. Siden november har et rådgivningsfirma i dialog med administrationen udarbejdet det oplæg, som fremlægges i denne sag. Sagen beskriver tre scenarier for udvikling af et nyt kulturhus i Rønne:

1. Scenarie 1 – "Foreningshuset Dams Gård" – hvor Kulturskolen og Musikhuzet udgør kulturhusets rygrad, og hvor foreningslivet vil have adgang til huset. Scenariet vil styrke Kulturskolens faciliteter, mens Musikhuzet ikke vil opleve større forandringer. Derudover vil Rønne få flere foreningslokaler, der vil skulle bookes online.
2. Scenarie 2 – "Kulturhuset Dams Gård" – Et kulturhus med fokus på at styrke og løfte rammerne for Rønnes kulturliv og -brugere, hvor Kulturskolen og Musikhuzet indgår i kulturhuset sammen med forskellige foreninger. Der etableres en café, der skal fungere som husets mødested, og som skal drives af frivillige kræfter. Scenariet vil styrke både Kulturskolens og Musikhuzets faciliteter, og vil med en cafe rumme en værtsfunktion, der sikrer et åbent hus. Det skal dog undersøges nærmere, om en frivillig cafe, der vil skulle have åbent året rundt, er en realistisk mulighed.
3. Scenarie 3 – "Kulturens Hus på Bornholm" – Et hus for hele øen, og en bred satsning på og styrkelse af kulturlivet på Bornholm, hvor Kulturskolen, Musikhuzet og Rønne Bibliotek indgår i kulturhuset sammen med forskellige foreninger, et kommercielt spisested og andre kulturaktører. Scenariet vil styrke alle tre involverede institutioner markant og vil gennem både bibliotek og cafe rumme en værtsfunktion, der sikrer et åbent hus.

I alle tre scenarier vil Dams Gård skulle gennemgå en gennemgribende istandsættelse, hvor bygningen skal leve op til det nyeste bygningsreglement, hvor der bl.a. skal etableres fuld tilgængelighed i hele bygningen.

Sagen beskriver de tre scenarier, og den betydning de forventes at have for Rønnes byudvikling og for kulturlivet på Bornholm. Herunder hvorfor rådgiverholdet anbefaler scenarie 3. Sagen beskriver også den foreløbige anlægs- og driftsøkonomi for de tre scenarier. Endelig fremlægges med sagen en revideret tidsplan, hvor administrationen foreslår, at der afsættes ekstra tid af til at drøfte de tre scenarier med borgere, foreninger og erhvervsliv samt de berørte medarbejdere og relevante MED-udvalg i regionskommunen.

På baggrund af sagen skal det tillige besluttes, om administrationen skal udarbejde et opprioriteringsforslag til, at BRK hæver sit bidrag til realisering af Kulturens Hus.

## Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller til Børne- og Skoleudvalget, Natur- og Miljøudvalget samt Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget at:

- de tre scenarier for et kulturhus i Rønne drøftes.

Børne- og Skoleudvalget den 1. juni 2021:

Drøftet. idet udvalget anbefaler at alle tre scenarier belyses nærmere.

Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke, idet hun alene ønsker scenarie 1 yderligere belyst.

Natur- og Miljøudvalget den 1. juni 2021:

Drøftet. Natur- og Miljøudvalget anbefaler kommunaldirektørens indstilling til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Leif Olsen og Kim Jacobsen kan ikke medvirke, idet de anbefaler, at scenarie 2 og 3 sendes i offentlig høring.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Drøftet. Grundet stemmelighed kan udvalget ikke komme med en anbefaling.

Jonna Nielsen, Kirstine van Sabben og Sabine Nicoline Lyngberg anbefaler, at der arbejdes videre med scenarie 1.

Brian Kofoed, Bjarne Hartung Kirkegaard og Per Ole Petersen anbefaler, at der arbejdes videre med scenarie 1 og 2.

Erik Lund Hansen kan ikke medvirke, idet han ønsker, at der arbejdes videre med alle scenarier.

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget at:

- a) de tre scenarier for et kulturhus i Rønne drøftes.
- b) den reviderede tidsplan for arbejdet med Kulturhuset godkendes.
- c) der udarbejdes et opprioriteringsforslag vedr. anlægs- og driftsudgifter for alle tre scenarier til videre behandling i budgetforhandlingerne for 2022 og overslagsår.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 9. juni 2021:

## Sagsfremstilling

### *Baggrund for opgaven*

Bornholms Regionskommune har i en årrække haft fokus på, hvordan Rønne i fremtiden skal udvikles til glæde for byens borgere, for Bornholm som helhed og for byens gæster. Senest har kommunalbestyrelsen den 27. juni 2019 vedtaget den strategiske udviklingsplan for Rønne og som opfølgning på dette blev der i budget 2020 afsat midler til at arbejde videre med de projekter, der blev beskrevet i den strategiske udviklingsplan. Senest blev et kommissorium for arbejdet godkendt den 29. juni 2020. Med kommissoriet blev det besluttet at arbejde videre med to af de strategiske anbefalinger, der blev beskrevet i den strategiske udviklingsplan: Centrum af Rønne og området omkring Nørrekås lystbådehavn. I perioden fra november 2020 til nu har et tværfagligt team af byplanlæggere, arkitekter og tekniske rådgivere gennem en omfattende inddragelsesproces arbejdet med at udvikle en strategisk helhedsplan for Nørrekås og et beslutningsgrundlag, der skal ligge til grund for udarbejdelse af et arkitektkonkurrenceprogram for et nyt kulturhus i Rønne. Nærværende sag handler om det nye kulturhus i centrum af Rønne, der er tænkt til at løfte kulturlivet på Bornholm, styrke

bylivet i Rønne bymidte og give byen et attraktivt mødested for alle byens og øens borgere. I den strategiske udviklingsplan er kulturhuset kaldet 'Byens Hus'. I arbejdet med beslutningsgrundlaget har projektet skiftet navn til 'Kulturens Hus' for at betone projektets mulighed for at have betydning ikke kun for Rønne men for hele Bornholm.

I arbejdet med den strategiske udviklingsplan, der fandt sted i 2018 og 2019, understregede rådgiverne, som udarbejdede den strategiske udviklingsplan, at det var særligt vigtigt for Rønne by, at centrum omkring Store Torv blev styrket. Parallelt med udarbejdelsen af den strategiske helhedsplan besluttede kommunalbestyrelsen i december 2018 at købe Dams Gård i Krystalgade med en ambition om at etablere et nyt kulturhus. Efterfølgende blev det i marts 2020 besluttet at samle Kulturskolens aktiviteter i Dams Gård, men i midlertidigt istandsatte lokaler, som vil skulle renoveres i forbindelse med etablering af et kulturhus.

Rådgiverteamets opdrag har været at udarbejde tre forskellige scenarier for et nyt kulturhus, som inkluderer de to institutioner; Den kommunale Kulturskole, der flyttede ind i en del af Dams Gård i 2020 og det regionale spillested Musikhuset, der ligger på en tilstødende matrikel og har facade ud mod Store Torv. Derudover har en del af opgaven handlet om at undersøge, hvilke potentialer for et samlet kulturhus det ville have at inkludere Rønne Bibliotek i et nyt kulturhus.

#### *Inddragelses- og udviklingsprocessen*

De tre scenarier for Kulturhuset er blevet formuleret gennem en omfattende dialog med og mellem de involverede kulturinstitutioner, børn og unge (se bilag 2) samt en lang række kultur-, forenings- og erhvervsaktører.

Gennem møder, interviews, interessetilkendegivelser, workshops, undervisningsforløb og borgermøder har de involverede haft mulighed for at diskutere muligheder, udfordringer og scenarier for et nyt kulturhus, og de præsenterede scenarier og organisationsmodeller er løbende blevet udviklet og kvalificeret i samarbejde mellem rådgiverne, regionskommunen og de involverede.

Målet med den aktuelle fase i arbejdet med et kommende kulturhus er at skabe et beslutningsgrundlag, hvor der på baggrund af tre scenarier træffes beslutning om, hvilke funktioner et kommende kulturhus skal rumme. Dette beslutningsgrundlag ses i bilag 1. På baggrund af den kommende beslutning udarbejder rådgiverne et arkitektkonkurrenceprogram, som vil danne baggrund for at et antal nye rådgiverhold konkurrerer om, hvem der skal udforme det kommende kulturhus.

Administrationen foreslår, at der indlægges en ny fase, hvor rådgivernes bud på tre scenarier for kulturhuset drøftes med borgere, foreninger og erhvervsliv, og hvor der gennemføres en skriftlig høring. Derudover inddrages de berørte medarbejdere i regionskommunen gennem bl.a. CenterMED. Resultatet af dialog og høring forelægges kommunalbestyrelsen ultimo 2021, hvor der træffer endelig beslutning om hvilket scenarie, der skal realiseres.

#### **Tre forskellige scenarier**

Der er som nævnt udviklet tre forskellige scenarier for kulturhusets fremtid. De tre scenarier er på en række områder markant forskellige, men de bygger også på en række ligheder. Det nye kulturhus skal understøtte, styrke og fremtidssikre de involverede kulturinstitutioners muligheder for at løfte deres kerneopgaver, og det skal give mulighed for et øget samarbejde, der resulterer i, at borgerne oplever højere kvalitet og fornyelse i de kulturelle oplevelser.

Fælles for de tre kulturinstitutioner er, at deres mission er at løfte kulturens rolle på Bornholm, og at de har et særligt fokus ligger på børn og unges muligheder for at lære et bredt udbud af kulturelle tilbud at kende.

I rådgivernes beslutningsgrundlag er det formuleret, at visionen for det kommende kulturhus hviler på tre ben:

1. Kulturhuset skal føre til en styrkelse af Rønne som Bornholms hovedby.
2. Kulturhuset skal være indholdsmæssigt ambitiøst, og det skal gøre en forskel for den enkelte borger.
3. Kulturhuset skal bidrage til en positiv udvikling og vækst for de involverede kulturinstitutioner

De tre forskellige scenarier lever på forskellig vis op til dette fælles grundlag

#### Scenarie 1 – "Foreningshuset Dams Gård"

I dette scenarie sættes Dams Gård i stand til at kunne rumme Kulturskolen og foreninger. Bornholms Kulturskole og Musikhuzet indgår således begge i dette scenarie sammen med forskellige foreninger og andre kulturaktører. Huset vil alene være åbent for offentligheden i det omfang den enkelte borger er tilmeldt eller har købt adgang til et undervisningstilbud, arrangementer og foreningsaktiviteter. Alle der kommer i huset finder selv rundt, og overblik over lokaler og aktiviteter, kan evt. fremgå af BRKs fælles lokale bookingsystem. Det vurderes ikke, at der kan skabes den fornødne mængde af besøgende i huset til at understøtte et egentligt spisested eller en café, der kan drives kommercielt. Det vurderes, at det vil være svært at tiltrække fondsmidler til dette scenarie.

#### *"Foreningshuset Dams Gård" - potentiale for at opfylde den overordnede vision for et nyt kulturhus*

Som det mindste scenarie tilføres særligt Kulturskolen ekstra udfoldelsesmuligheder i de nye rammer, som de deler med foreningerne. Musikhuzet får også i begrænset omfang forbedrede faciliteter i form af en udscene, ligesom der vil være flere og bedre øvelokaler. Huset vil tilføre bymidten en vis mængde liv og aktiviteter.

#### Scenarie 2 – "Kulturhuset Dams Gård"

Et kulturhus med fokus på at styrke og løfte rammerne for Rønnes kulturliv og -brugere, hvor Bornholms Kulturskole og Musikhuzet indgår i kulturhuset sammen med forskellige foreninger, og der fokuseres særligt på at udvikle frivillighedskulturen sammen med andre kulturaktører rundt om på Bornholm. Der vil i dette scenarie være øget fokus på at skabe bedre rammer til både kulturskolen og Musikhuzet, og der vil være faciliteter til at etablere en cafe, der drives af frivillige. Det skal understreges, at dette scenarie hviler på ideen om en frivilligcafe. Det er ikke undersøgt om ideen om en frivillig drevet cafe er realistisk, hvorfor netop frivilligheden er dette scenaries største risici. Det vurderes, at der vil være en vis sandsynlighed for at tiltrække fondsmidler til dette scenarie, men det vil være afhængigt af, at der opbygges en ambitiøs og nytænkende organisering omkring frivillighed.

#### *"Kulturhuset Dams Gård" - potentiale for at opfylde den overordnede vision for et nyt kulturhus*

En café vil sikre, at offentligheden får adgang til kulturhuset og kan bruge huset som uformelt mødested. Den vil gøre huset relevant at besøge ikke bare for medlemmer af foreninger, koncertgæster og elever på Kulturskolen, men også besøgende udefra, studerende, børn, unge, voksne og ældre, som gerne vil mødes og inspireres af de aktiviteter, der foregår i huset. Det vurderes, at huset vil gøre en forskel for Rønne centrum og for den enkelte borger, som vil have en ny kulturdestination som mødested. De involverede institutioner vil som i første scenarie opleve øgede muligheder for samarbejde og øgede udfoldelsesmuligheder i form af nyindrettede lokaler i Dams Gård.

#### Scenarie 3 – "Kulturens Hus på Bornholm"

Et hus for hele øen, og en bred satsning på og styrkelse af kulturlivet på Bornholm, hvor alle tre kerneaktører indgår i kulturhuset sammen med forskellige foreninger, et kommercielt spisested og andre kulturaktører. Scenarie 3 er det eneste scenarie, hvor Rønne Bibliotek

indflyttes i kulturhuset. Det anbefales på baggrund af dialogen med bibliotekets ledelse og personalegruppe, at biblioteket indflyttes i sin helhed, og der er derfor ikke udviklet et scenarie, hvor biblioteket deles over to matrikler. Et stort Kulturens Hus vil have brug for et fælles sekretariat med en stab af ansatte, der har værtsrollen i huset, tegner profilen udadtil og koordinerer mellem de involverede institutioner.

Kulturhuset vil kunne være åbent og levende alle ugens dage, hvor alle borgere på Bornholm ved, at her kan man komme ind fra gaden på alle tider af året og finde et åbent hus, hvor man kan slå sig ned i caféen, gå på opdagelse i bibliotekssamlingen eller droppe ind i en cafékoncert, teaterworkshop eller på genbrugsværkstedet. Et stort kulturhus vil have potentiale til at være et sted, hvor børn tidligt bliver introduceret til musik, bøger, teater og billedkunst, og hvor den enkelte borgere let kan lade sig inspirere på tværs af de kulturelle tilbud og aktiviteter.

### *“Kulturens Hus på Bornholm” - potentiale for at opfylde den overordnede vision for et nyt kulturhus*

Det 'store' scenarie, hvor også Rønne Bibliotek indflyttes i Kulturhuset, vurderes at være det eneste, der har potentiale til at udfylde den del af visionen, der handler om at styrke hele øens kulturtilbud og gøre en markant forskel for både hovedbyen Rønne og for øens borgere. Ved at inkludere et nyt bibliotek, som i dag har op mod 800 daglige besøgende vil kulturhuset blive synligt og relevant for alle - lokale og besøgende. Det vurderes at en samling af de tre kulturinstitutioner i ét fælles hus, vil kunne gøre en markant forskel for den fremtidige udvikling af såvel biblioteket, Musikhuzet og Kulturskolen. De vil sammen kunne udvikle fælles aktiviteter, blive inspireret af hinanden og styrke deres position som en vigtig kulturel dannelsesbastion på regionalt niveau. En god inspiration til at tænke fremtidens bibliotek findes i [debatoplægget fra KL](#) omkring Folkebibliotekernes potentialer.

Særligt i forhold til Musikhuzet skal det iagttages, at det hvert 4. år skal genforhandle dets aftale med Staten. I den sammenhæng skal de for at fremtidssikre institutionen som regionalt spillested godtgøre, at de udvikler sig. De skal vise, at de lever op til fremtidens krav om nye måder at arbejde på, integrere nye teknologier og inddrage vækstlaget indenfor musik. Det vurderes, at et samlet Kulturens Hus gennem nye typer af samarbejde vil gøre institutionen mere robust overfor disse krav. Både Kulturskolen og biblioteket står også overfor at skulle forny sig for at være et attraktivt tilbud for nye generationer og det vurderes at netop de synergier, der kan opstå på tværs af institutionerne, kan være med til at styrke de tre kulturinstitutioner.

### *De tre scenariers potentiale for at opfylde visionen*

De tre scenarier 1, 2 og 3 har alle potentiale for at skabe et område i og omkring Dams Gård, som er mere levende og aktivt, end det er i dag. Uanset hvilket scenarie, der vælges, vil samarbejdsfladerne mellem Musikhuzet og Kulturskolen, samt det foreningsliv, der vil opstå i området, føre til en vækst og styrkelse af de involverede kulturinstitutioner.

Det vurderes som nævnt, at scenarie 3 er det scenarie, der har det største potentiale for at opfylde visionen, der handler om at styrke hele øens kulturtilbud og gøre en markant forskel for både Rønne som by og for hele øens borgere. Scenarie 3 er endvidere det scenarie, der vurderes at muliggøre driften af et spisested på markedsvilkår. Fra en lang række andre kulturhuse, herunder Kulturrummet i Thisted, Maltfabrikken i Ebeltoft, KU.BE på Frederiksberg, Absalon i København og Kulturværftet i Helsingør, er udmeldingen, at spisestedet er kulturhuset bankende hjerte, og på mange måder udgangspunktet for det fællesskab, der opstår omkring husets brugere og besøgende.

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med deres [Partnerskab for levende bymidter](#) netop udgivet en række anbefalinger til at skabe levende bymidte. De anbefaler at samle offentlige bylivsskabende funktioner i centrum af byen, at lave flere frivillige privat-offentlige samarbejder og at have en helhedsorienteret strategi for at skabe en levende bymidte.

### *Særligt vedrørende bibliotekets rolle i de tre scenarier*

Biblioteket har udarbejdet en SWOT, som fokuserer på de muligheder og udfordringer som en flytning vi føre med sig. Denne fremgår af beslutningsgrundlaget (se bilag 1 side 20). På baggrund af denne kan det konkluderes, at bibliotekets betydning som et kulturelt mødested vil blive udfordret af både scenarie 1 og scenarie 2. I scenarie 1 vil effekten være mindst, mens effekten i scenarie 2 vil være stor, og det vurderes, at biblioteket vil være udfordret i forhold til dets fremtidige betydning som et kulturelt mødested. I scenarie 3 vil biblioteket få nye rammer, der vil styrke dets muligheder for at arbejde med kulturel dannelse og være et mødested for borgerne. Tilgængelighedsmæssigt vurderes det, at en placering i Dams Gård vil gøre biblioteket mere tilgængeligt, fordi det vil være tættere på der, hvor mange borgere er i forvejen, og fordi synergien med de andre kulturinstitutioner og de mange foreninger vil skabe en større tilgængelighed. Dog vil tilgængeligheden i bil være forringet, hvorfor der skal tages hånd om særligt de brugere, som er dårligt gående og normalt ankommer i egen bil.

#### *Parkering og Trafik ved scenarie 3*

I den grundige trafikanalyse der er foretaget i forbindelse med udarbejdelsen af en ny Strategi og Handleplan for trafik i Rønne 2021, fremgår det tydeligt at der til enhver tid vil være tilstrækkeligt med parkeringspladser tilstede i centrum af byen. Det fremhæves at den oplevede parkeringskapacitet ikke er den samme som den faktiske kapacitet, og det anbefales derfor at der tages initiativ til en ny zonerings i centrum og en dynamisk parkeringsskiltning. En ny trafikplan for Rønne drøftes sideløbende med denne sag. (Bilag – Strategi og handleplan for trafik i Rønne 2021, side 68, 74 og 90)

#### *Konsekvenser ved ikke at vælge et af scenarierne*

Hvis der vælges ikke at gå videre i forhold til den skitserede proces og dermed politisk vælges ikke at oversende et opprioriteringsskema til budgetforhandlingerne, vil konsekvensen være at administrationen må anbefale at regionskommunen frasælger Dams Gård igen, idet bygningen som minimum kræver en reovering som i scenarie 1, for at kunne tages i brug. Det vil samtidig betyde, at der formentlig skal findes en ny placering til dele af eller hele Kulturskolen.

### **Sammenligning af de tre scenarier i forhold til vision, funktioner og effekt**

<b>Scenariet navn</b>	<b>Visionen</b>	<b>Funktioner</b>	<b>Effekt</b>
Scenarie 1 – <b>"Foreningshuset Dams Gård"</b>	<p><b>1. Kulturhuset skal føre til en styrkelse af Rønne som Bornholms hovedby.</b></p> <p><b>2. Kulturhuset skal være indholdsmæssigt ambitiøst og gøre en forskel for den enkelte borger.</b></p> <p><b>3. Kulturhuset skal bidrage til en positiv udvikling og vækst for de involverede kulturinstitutioner</b></p>	<p>Musikhus Kulturskole Div. foreninger Udescene</p>	<p>Huset vil være et løft for såvel foreningerne og Kulturskolen samt i mindre grad Musikhuset. Det vil dog ikke have den store effekt på Rønne som by, da huset ikke vil være åbent for andre end dem, der har billet eller betalt et kontingent.</p>
Scenarie 2 – <b>"Kulturhuset Dams Gård"</b>	<p><b>1. Kulturhuset skal føre til en styrkelse af Rønne som Bornholms hovedby.</b></p> <p><b>2. Kulturhuset skal være indholdsmæssigt ambitiøst og gøre en forskel for den enkelte borger.</b></p>	<p>Musikhus Kulturskole Div. foreninger Udescene Frivilligsekretariat Frivillig café</p>	<p>Huset vil være et løft for såvel foreningerne, Musikhuset og Kulturskolen. Med en stort fokus på udviklingen af frivillighedskulturen og dermed driften af en café i centrum af huset, vil dette scenarie kunne skabe et nyt fællesskab i centrum af Rønne. Scenariet vil på sigt</p>

	<b>3. Kulturhuset skal bidrage til en positiv udvikling og vækst for de involverede kulturinstitutioner</b>		være en trussel for at Rønne Bibliotek på dets nuværende placering.
Scenarie 3 – <b>"Kulturens Hus på Bornholm"</b>	<b>1. Kulturhuset skal føre til en styrkelse af Rønne som Bornholms hovedby.</b>  <b>2. Kulturhuset skal være indholdsmæssigt ambitiøst og gøre en forskel for den enkelte borger.</b>  <b>3. Kulturhuset skal bidrage til en positiv udvikling og vækst for de involverede kulturinstitutioner</b>	Musikhus Kulturskole Bibliotek Div. foreninger Udescene Sekretariat + stab Kommercielt drevet spisested Fælles indgang fra Store Torv	Et samlet hus for de tre kulturinstitutioner, div. foreninger og andre kulturaktører på Bornholm, vil have en markant effekt i forhold til den enkelte borger, den enkelte institution, forening, kulturaktør og for Rønne. Det vil betyde et samlet løft for kulturen på Bornholm.

### Den videre proces

Nedenstående tidsplan rummer en række usikkerheder i forhold til særligt finansiering.

<b>Tids- og procesplan - Kulturhus Rønne, maj 2021</b>	
<b>Dato/ periode</b>	<b>Aktivitet</b>
Juni	Politisk drøftelse af scenarier i fagudvalg
Juni - oktober 2021	Offentlig drøftelse af scenarier
Efterår	Politisk valg af scenarie
Efterår	Arkitektkonkurrenceforslag udarbejdes med udgangspunkt i valgt scenarie
Primo 2022	Arkitektkonkurrenceprogram til politisk behandling i ØEPU og KB
Medio 2022	Afholdelse af arkitektkonkurrence (sideløbende vil der blive gennemført fundraising)
Ultimo 2022	Projektering
Primo 2023	Udbud af anlægsopgave og kontrahering
2023 - 2024	Byggeproces
2024 / 2025	Indvielse

### Oversigt over forventet anlægsøkonomi og finansiering

	Samlet anlægsudgift	BRK bidrag afsat 2021-2023	Yderligere BRK bidrag 2023	Yderligere BRK bidrag 2024	Forventet potentiale for at tiltrække ekstern finansiering
Scenarie 1	35 mio.kr.	15 mio. kr.	5 mio. kr.	12 mio. kr.	3 mio. kr.
Scenarie 2	65 mio. kr.	15 mio. kr.	5 mio. kr.	25 mio. kr.	20 mio. kr.
Scenarie 3	85 mio. kr.	15 mio. kr.	5 mio. kr.	15 mio. kr.	50 mio. kr.

Det skal bemærkes, at det vurderes, at de tre scenarier har meget forskellige potentiale i forhold til at kunne opnå fondsfinansiering.

Udover ovenstående skal der i 2023 og 2024 afsættes driftsmidler til forlængelse af projektleder for Rønne Byudvikling hvor finansiering udløber ultimo 2022. Denne udgift udgør 650.000 kr./år

### Oversigt over forventet drift i de tre scenarier

Oversigt over forventet drift i de tre scenarier			
	Scenarie 1	Scenarie 2	Scenarie 3
Kulturskole			
Musikhus	1,8	1,8	
Bibliotek Pingels allé	0,93	0,93	2,4
Bibliotek Pingels allé - tomgangsdrift	-	-	0,17
<b>Samlede udgifter til drift af bygninger (fra 2024)</b>	<b>2,73</b>	<b>2,73</b>	<b>2,57</b>
Udgifter til kulturhus personale	0	0	(0,7 fra 2023, fuldt beløb fra 2024) 1,4
Udgifter til kommunikation og PR	0,15	0,15	0,15
<b>Samlede udgifter drift løn og personale</b>	<b>0,15</b>	<b>0,15</b>	<b>1,55</b>

Driftsbudgettet omfatter ikke løn- og personaleudgifter til Kulturskolen og Biblioteket, samt kulturinstitutionernes almindelige driftsudgifter til materialer, arrangementer m.v. For Bornholms Biblioteker som helhed udgør dette ca. 14,5 mio. kr., og for Kulturskolen ca. 3,5 mio. kr. Herudover yder Regionskommunen et tilskud til Musikhuzet på 2,3 mio. kr. årligt. Tallene er taget fra 2019, da 2020 var et usædvanligt år pga. Covid-19 restriktioner og dermed nedlukningen af institutionerne, og derfor kan være misvisende ift. fremtidig drift.

### Økonomiske konsekvenser

Økonomien i sagen er baseret på rådgivernes beregninger, og er ikke sagsbehandlet af Økonomi og Personale. Beslutes det at udarbejde anlægsforslag vil disse blive udarbejdet sammen med Økonomi og Personale.

### Supplerende sagsfremstilling

-



## **Punkt 13: Midlertidig brug af remisen i Rønne**

### **Bilag**

Kort over remisen med skaterbane\_udsnit

Åbent punkt

## 13 Midlertidig brug af remisen i Rønne

00.01.10G01-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	13	

### Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller  
Natur- og Miljøudvalget indstiller  
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller  
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

### Resumé

Kommunalbestyrelsen bevilligede den 26. november 2020 midler til etablering af en skatevenlig asfaltbelægning på forpladsen til remisen i Rønne. Sideløbende har Rønne Street Sport rejst midler til at anlægge skateramper på den nye belægning. I samme sag blev det besluttet, at der skulle udarbejdes et forslag til, hvordan remisebygningen kan benyttes midlertidigt til ungdoms- og streetaktiviteter til og med 2023.

I dialog med Rønne Street Sport har flere forskellige centre i administrationen i fællesskab udarbejdet et forslag til aktivering af bygningen, hvor Ungdomsskolen vil kunne få en værtsrolle, og hvor Ungeporten og flere andre kommunale tilbud rettet mod unge tillige vil kunne tilbyde aktiviteter. Herudover vil det være muligt, at tilbyde lokaler til foreninger og streetsportaktiviteter, der har unge som målgruppe. Administrationen vurderer, at remisen som mødested for unge vil kunne have stor betydning som et inkluderende fællesskab for unge på Bornholm.

I denne sag skal der træffes beslutning om, hvorvidt der skal udarbejdes et budgetforslag, der muliggør den grundlæggende istandsættelse af bygningen samt efterfølgende drift i 2 år. Administrationen er i dialog med fonde, som evt. vil supplere med yderligere finansiering, hvis der afsættes midler i budgetforhandlingerne. Der fremlægges også to alternative minimale scenarier, hvor der henholdsvis ikke laves nogen istandsættelse, eller hvor der alene etableres toilet og opbevaring.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- a) oplægget til etablering af et midlertidigt ungehus i remisen ved Nørrekås drøftes
- b) administrationen udarbejder et eller flere af følgende opprioriteringsforslag til budgetforhandlingerne for 2022:
  - 1) midler til istandsættelse af remisen, bygningsdrift i 2022 og 2023 samt midler til en medarbejder (20t/uge) eller
  - 2) midler til istandsættelse af remisen samt bygningsdrift i 2022 og 2023 eller alene
  - 3) midler til istandsættelse af toilet

Børne- og Skoleudvalget den 1. juni 2021:

Ad. A: Drøftes  
Ad. B: Løsning 2 anbefales

Natur- og Miljøudvalget den 1. juni 2021:

- a) Drøftet.
- b) Udvalget anbefaler opprioriteringsforslag 2).

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- a) Drøftet.
- b) Udvalget anbefaler opprioriteringsforslag 2).

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen bevilligede den 26. november 2020 254.000 kr. til etablering af en skatevenlig asfaltbelægning på forpladsen til remisen samt 53.000 kr. i årene 2022 og 2023 til drift af skatebanen. Sideløbende har Rønne Street Sport rejst 500.000 kr. til at anlægge skate-ramper på den nye belægning. I samme sag blev det besluttet, at pladsen ville blive reserveret til skatebane i 2021, 2022 og 2023, og at: "at der i regi af Rønne Byudvikling udarbejdes et oplæg til, hvordan remisebygningen i årene 2021-2023 kan benyttes midlertidigt til ungdoms- og streetaktiviteter. Oplægget vil blive forelagt til politisk godkendelse med tilknyttet budget." I denne sag præsenteres administrationens bud på, hvordan denne ambition kan indfries, ved at remisen bliver en platform for aktiviteter på tværs af kommunale tilbud, foreningers aktiviteter og de unge selv. Forslaget understøtter således kommunalbestyrelsens ambitioner i "[Vores Ø – Politik for kultur, idræt og fritid](#)" samt [Børne- og ungepolitikken](#)".

Sidst i sagen fremlægges også to alternative scenarier, hvor der enten ikke foretages nogen investeringer, eller hvor der foretages en minimal investering i toilet og opbevaring.

### Foreløbigt oplæg til et ungehus i remisen

Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariat, Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Skole (Ungdomsskolen), Center for Børn og Familie, Center for Job, Udvikling og Rekruttering samt Center for Ejendomme og Drift har i fællesskab udarbejdet nedenstående oplæg til formål, visioner samt funktioner i huset. Bevilliges der midler til istandsættelse af bygningerne vil formål, visioner, funktioner og aktiviteter i efteråret 2021 blive endeligt udviklet sammen med de unge, Rønne Street Sport, DGI m.fl. Resultatet vil blive fremlagt i en anlægssag primo 2022.

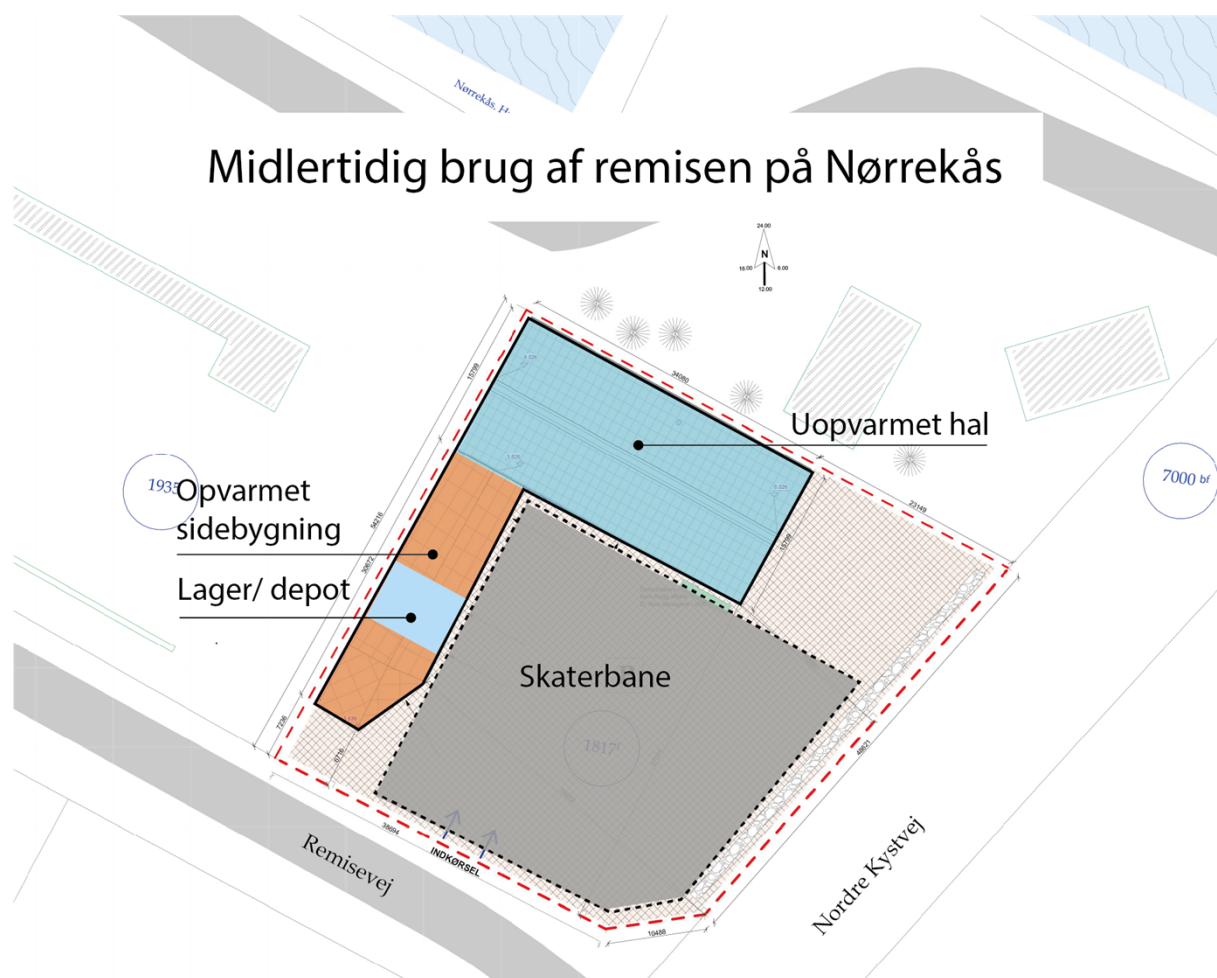
#### Foreløbigt formål med huset:

Remisen skal være et mødested for unge i Rønne og på Bornholm. Det skal være et sted, som bygger på fællesskab og inklusion, hvor der er en høj grad af medbestemmelse, og hvor kernemålgruppen er unge af begge køn fra 12-21 år. I Remisen skal man have lov at være ung på de unges præmisser samtidig med, at der skal være mulighed for kontakt til voksne.

Det skal bemærkes, at nærværende sag er koordineret med de øvrige aktiviteter i Rønne Byudvikling. I forhold til udvikling af en strategisk helhedsplan ved Nørrekås indgår ideen om en midlertidig aktivering af remisen som et første skridt i forhold til at åbne Nørrekås op for nye brugere. I forhold til Kulturhuset vil Remisen primært have fokus fysisk udfoldelse og være et møde- og aktivitetssted på de unges præmisser.

#### Foreløbige visioner for huset:

- At skabe et åbent miljø for primært unge i alderen 12-21 år
- At etablere et hus der indbyder og styrker de unges lyst til at tage initiativ og ejerskab
- At skabe et supplement til de aktiviteter, der planlægges i Kulturhuset – fokus i remisen skal særligt være på streetaktiviteter såsom skate, basket og dans samt maritime aktiviteter
- At stedet er åbent for alle, og at stedet skal invitere besøgende ind i bygningen ved for eksempel at rumme en simpel brugerdrevet café, udlån af grej, værkstedsfaciliteter med mere
- At der er et tæt samspil med både Rønne Street Sport og de maritime foreninger på Nørrekås
- At bygningen reserveres og sættes i stand til midlertidig anvendelse i to år, gerne med mest mulig hjælp fra brugerne selv og unge fra eksempelvis erhvervsskolerne.
- At brugerne af huset inddrages mest muligt i udviklingen og driften af huset



Foreløbig beskrivelse af funktioner og rum i huset:

- Målet er at bevare så meget som muligt af bygningen og dens værkstedsatmosfære. I istandsættelsen skal der derfor kun laves de absolut mest nødvendige tiltag for at bygningen lovligt kan tages i brug som et attraktivt og aktivt mødested primært for unge.
- Remisehallen skal fremstå i sin rå og upolerede form og bære præg af at have været et værksted for både toge og busser. Hallen er på cirka 450 m<sup>2</sup>, og vil være uopvarmet, som det bl.a. kendes fra Værftet i Nexø. Hallen skal kunne rumme arrangementer, projektorienterede ungeaktiviteter, værksteder, bevægelse og street sport (basketball, skate, parkour mm.),

- En opvarmet sidebygning på 140 m<sup>2</sup>, der kan bruges hele året, og som rummer flere mindre rum, toiletfaciliteter og et tekøkken. Derudover er der et rum på ca. 40 m<sup>2</sup>, der kan fungere som uopvarmet lager/ opbevaring/ værksted.
- Husets funktion skal invitere til, at man kan komme forbi uden at have aftale. Der skal med andre ord være en lav barriere for deltagelse. Dette kan bl.a. ske ved, at der er en simpel café drevet af de unge brugere af bygningen evt. i samarbejde med eksisterende kommunale initiativer.

#### Bud på organisering af huset

- Det forventes, at huset organiseres med etablering af et åbent ungeforum
- Det er målet for den midlertidige periode at afprøve et samarbejde på tværs af forskellige centre, institutioner og initiativer i BRK, der alle har med børn og unge at gøre. Center for Børn og Familie, med bl.a. Det gule team og Ungehuset på Dr. Kabells Vej, Center for Skole med Ungdomsskolen og Center for Job-, Uddannelse og rekruttering er på nuværende tidspunkt en del af dialogen.
- Der er to scenarier for, hvordan huset er bemandet:
  - A/ Ungdomshus med værtsfunktion med en ny stilling 20t / uge eksempelvis i regi af Ungdomsskolen. Værten vil få til opgave at opbygge og koordinere aktiviteter på tværs af regionskommunen og foreninger samt ikke mindst de unge selv. Værten vil tillige få til opgave at opbygge et frivilligkorps, som skal bidrage til, at huset er åbent flest mulig timer.
  - B/ Ungdomshus uden værtsfunktion, hvor huset i udgangspunktet er åbent, når en forening eller en kommunal enhed har aktiviteter i huset.

#### **Hvilken betydning vil et midlertidigt ungehus i remisen kunne have?**

På tværs af de involverede centre, som har en faglig tilgang til unge, er nedenstående vurdering af et midlertidigt ungehus i remisen udarbejdet.

Det er administrationen vurdering, at der er behov for alternativer til de mere traditionelle fritidsaktiviteter, og at der er behov for, at der udvises mod til at møde de unge med udgangspunkt i den aktuelle ungdomskultur. Det kan remisen være en god ramme for.

At udvikle nye muligheder, hvor unge kan mødes i fællesskaber, som de selv kan være med til at definere, ser alle aktører et stort potentiale i. Der peges på, at regionskommunen som etableret kommunalt system kan blive bedre til, sammen med civilsamfundet, at skabe spændende rammer for at unge kan skabe værdifulde fællesskaber med udgangspunkt i de fritidsaktiviteter, som de er optaget af.

Det vurderes, at der er behov for et rum, hvor de unge må være uden at skulle præstere. Ofte oplever de aktører, som arbejder med de unge, at unge "bare" har brug for tryghed og en omsorgsfuld og tydelig voksen. Derfor vurderes det, at det er vigtigt at der, udover frivillige, er voksne med en vis faglighed tilknyttet et nyt tilbud som remisen, således at der kan skabes en ramme, der rummer forskelligheden og bredden i ungegruppen.

Der ses et stort behov for uformelle rum til unge på Bornholm. Unge der ikke lige passer ind i en sportsklub e.l. Dette ønske kom fra de unge, da kommunens børne- og ungepolitik blev udarbejdet. Her gav de unge udtryk for et ønske om netop uformelle rum.

#### **Tids- og procesplan**

Følgende tidsplan er med forbehold for de politiske drøftelser i juni 2021:

- Juni 2021: Drøftelse af nærværende sag
- Juni: Udarbejdelse af budgetforslag
- September: Budgetforhandlinger
- September og oktober: Færdigudvikling af projekt sammen med unge samt relevante foreninger (Bl.a. Rønne Street Sport og DGI) og centre på tværs af regionskommunen.

- September =>: Fundraising
- Primo 2022: Anlægssag til politisk beslutning samt efterfølgende istandsættelse og renovering

### **Bygningsmæssige ønsker og krav til anvendelsesændring**

For at bygningen kan tages i brug, er der en række bygningsmæssige ændringer, som skal foretages. I anlægsoverslaget er der bl.a. taget højde for brandkrav, krav til indeklima og sikring af div. installationer mod hærværk. Det skal bemærkes, at bygningen senest har været brugt til busværksted, og at anlægsoverslaget derfor er behæftet med en vis usikkerhed, dels pga. at bygningen er af ældre dato og meget beskidt.

- Der skal etableres to ekstra døre – en i hver gavl, for at sikre flugtveje i tilfælde af brand.
- I taget i den store hal skal der indbygges 4 tagvinduer, der kan åbnes automatisk, når CO<sub>2</sub> niveauet bliver for højt.
- Der skal etableres et handicaptolet.
- Sidebygningen skal efterisoleres
- Der skal foretages en miljøteknisk gennemgang af bygningen inden den istandsættes, for at der i den lette renovering kan indbygges evt. afværgeforanstaltninger i forhold til flygtige stoffer.

Budgettet til miljøtekniske afværgeforanstaltninger er et rammebeløb, idet udgifterne først kendes, når der er bevilliget midler til miljøteknisk redegørelse og denne er gennemført. Endeligt budget vil fremgå af en anlægssag.

#### *Anlægsudgifter*

En grundlæggende istandsættelse forventes at have en anlægspris på cirka 1,75 mio. kr. Budgettet er udarbejdet i samarbejde med Ejendomsservice.

<b>Anlægsbudget afrundet beløb - 1,75 mio. kr.</b>	
Byggeri, håndværkerudgifter	1.211.000
Variable omkostninger	181.000
Rådgiverydelser, brand og miljø, inkl. byggesagsbehandling	230.000
Uforudsete udgifter	23.000
Intern byggestyring, bygherrerådgiver	24.000
Rammebeløb miljøtekniske afværgeforanstaltninger	100.000
<b>Samlede udgifter</b>	<b>1.746.000</b>

Det skal bemærkes, at det forventes, at såfremt KB beslutter at sælge bygningen efter 2023, vil istandsættelserne have øget bygningens markedsværdi ved et efterfølgende salg.

#### *Driftsudgifter til bygningen*

Bygningens driftsøkonomi til opvarmning, elektricitet, vand, vedligeholdelse og afgifter anslås til 250.000 kr. pr. år. Budgettet er udarbejdet i samarbejde med Ejendomsservice.

<b>Driftsoverslag bygning</b>	<b>Afrundet beløb 250.000 kr.</b>
Rengøring	100.000
El, vand, varme, internet, forsikring	82.000
ABA gennemgang årlig, inkl. falsk alarm	40.000
Uforudsete udgifter 10%	22.200
<b>I alt pr. år</b>	<b>244.200</b>

Det skal bemærkes, at tomgangsdriften for bygningen i dag er 35.000 kr. Den reelle forøgede drift er derfor 209.000 kr. (afrundet beløb)

#### *Driftsudgifter til bemanning*

Pædagog / projektmedarbejder på 20t/uge: forventeligt 230.000 kr.

#### *Driftsudgifter til aktiviteter*

Midler til de unges egne aktiviteter samt en pulje, der kan søges af aktørerne i huset: 100.000 kr./år. Disse midler søges tilvejebragt gennem fondssøgning.

#### *Finansiering fra fonde*

Der er dialog med flere fonde, som kan have interesse i at bidrage til realiseringen af et ungemiljø i remisen. Disse midler tænkes søgt til at skaffe midler til indretning og aktiviteter. Regionskommunens midler tænkes derfor primært rettet mod at sikre, at bygningen lovligt kan bruges til de skitserede aktiviteter samt sikre personale, der fungerer som vært for stedet.

### **Alternative scenarier**

Der er to alternative scenarier til en istandsættelse:

#### Ingen istandsættelser

Det er en mulighed ikke at investere i remisen. Den vil i så fald stå tom til og med 2023. Der vil være udgifter til tomgangsdrift på 35.000 kr. I dette scenarie vil brugere af skatebanen benytte havnens toiletter, og vil ikke have adgang til at opbevare udstyr.

#### Minimal istandsættelse

Det er muligt at sætte et toilet og et uopvarmet lagerrum i stand. Det vil koste 10.000 kr. samt 50.000 kr. i drift årligt. Hertil kommer den aktuelle tomgangsdrift på 35.000 kr.

### **Økonomiske konsekvenser**

Sagen har ikke gennemgået økonomisk sagsbehandling i Økonomi og Personale. Dette vil ske i forbindelse med udarbejdelse af eventuelle budgetforslag til budgetforhandlingerne for 2022.

### **Supplerende sagsfremstilling**

Klik her for at skrive tilføjelse efter at sagens behandling er påbegyndt

# **Punkt 14: Helhedsplan for Nørrekås og Velkomstpladsen**

## **Bilag**

Helhedsplan Nørrekås - projektstade maj 2021

Åbent punkt

## 14 Helhedsplan for Nørrekås og Velkomstpladsen

00.01.10G01-0014

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	14	

### Politisk sagsgang

Natur- og Miljøudvalget beslutter  
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget orienteres  
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

### Resumé

Med kommunalbestyrelsens godkendelse af kommissoriet for Rønne Byudvikling den 29. juni 2020 blev arbejdet med en strategisk helhedsplan for Nørrekås og velkomstpladsen foran Snellemarkcenteret igangsat. Denne sag rummer en status på arbejdet. Den strategiske helhedsplan forventes fremlagt til endelig politisk stillingtagen i efteråret 2021. Det skal herudover besluttes, om administrationen skal udarbejde et budgetforslag til budget 2022, der skal muliggøre igangsættelse af fase 1.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller til Natur- og Miljøudvalget, at

- Den fremlagte midtvejsstatus på udarbejdelse af den strategiske helhedsplan drøftes
- At udvalget anmoder administrationen om at udarbejde et forslag til budgetforhandlingerne 2022 om 500.000 kr. til igangsættelse af fase 1 i den strategiske helhedsplan.

Natur- og Miljøudvalget den 1. juni 2021:

- Drøftet.
- Godkendt.

Endvidere anbefaler udvalget, at der afholdes et temamøde for den kommende kommunalbestyrelse omhandlende Bornholms udviklingsplaner og at dialogen med borgere, interessenter og relevante samarbejdspartner, herunder BEOF, fortsættes og styrkes.

Kommunaldirektøren indstiller til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget at

- Den fremlagte midtvejsstatus på udarbejdelse af den strategiske helhedsplan drøftes og tages til efterretning.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Drøftet og taget til efterretning.

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget at:

- Den fremlagte midtvejsstatus på udarbejdelse af den strategiske helhedsplan drøftes.
- Den opdaterede tidsplan godkendes.

## Sagsfremstilling

I den strategiske udviklingsplan for Rønne, som blev vedtaget i kommunalbestyrelsen 27. juni 2019, var én af fem hovedanbefalinger, at der skulle arbejdes med at forbinde centrum af byen med det rekreative område ved lystbådehavnen Nørrekås, at Nørrekås skulle udvikles til et mødested for hele byen, og at der på arealet overfor Snellemarkcenteret skulle etableres en velkomstplads. Anbefalingen blev fulgt op med kommunalbestyrelsens godkendelse den 29. juni 2020 af kommissoriet for Rønne Byudvikling, hvor udarbejdelse af en strategisk helhedsplan for området ved Nørrekås er prioriteret. Den strategiske helhedsplan har til formål at sætte rammen for og muliggøre en helhedsorienteret udvikling, der kan rumme de forskelligartede planer, der er for Nørrekås. Planen skal operere med en 10-årig tidshorison.

Som bilag 1 til denne dagsorden er det første samlede udkast til den strategiske helhedsplan vedlagt.

### **Vision for helhedsplanen og synergi med øvrig udvikling af Rønne**

Helhedsplanen skal være strategisk i den forstand, at den skal være mulighedsskabende for de planer, der kendes i dag samtidig med, at den er robust nok til at kunne tilpasses til, at nogle planer ikke realiseres, og at andre kommer til.

#### *Hovedgreb – den overordnede plan*

Hovedideerne i den strategiske helhedsplan, som er under udarbejdelse, er:

- at Nørrekås skal være byens nye rekreative mødested ved havet, der tiltrækker både lokale og byens gæster.
- at planen skal sikre, at adgangen til havet bliver mere synlig og tilgængelig for byens borgere og besøgende.
- at mens omdrejningspunktet i centrum af byen omkring Kulturens Hus og Torv på tværs er musik, kunsthåndværk, kultur og fællesskab omkring et bredt funderet kulturtilbud, er omdrejningspunktet på havnen bevægelse, udeliv og maritime oplevelser og aktiviteter.

Den strategiske helhedsplan udarbejdes i dialog med havnens brugere, havneadministrationen og et bredt spektrum af interessenter. Gennem dialog og opsamling af synspunkter og input fra deltagerne, har et rådgiverteam bestående af landskabsarkitekter og tekniske rådgivere arbejdet videre med forskellige elementer og ideer fra den strategiske udviklingsplan:

- Styrkelse af eksisterende kvaliteter omkring lystbådehavnen
- Mindre fysiske forbedringer og indgreb, der skaber stor værdi for byens borgere og besøgende
- Undersøgelser omkring områdets samspil med et evt. nyt vandkulturhus
- Forbindelser mellem centrum af byen og havet
- Trafiktekniske undersøgelser med henblik på forbedring af forhold for både bløde trafikanter, færgekunder og godstransport.
- Scenarier for en mulig strandpark langs Nordre Kystvej

#### *Fase 1*

Det er rådgivernes anbefaling, at der startes med en række mindre tiltag omkring de eksisterende maritime foreninger og remisebygningen, og at der fokuseres på at styrke de ting, der allerede bliver set som kvaliteter ved området; roen, den lille skala i bygningerne,

aktiviteter omkring vandet og forbindelserne til den gamle by. Derudover skal der prioriteres en oprydning i området herunder af den såkaldte trekantgrund, hvilket vil give mere plads til at færdes og opholde sig på havnen. Der er en vis utålmodighed blandt borgere og brugere af havnen i forhold til at se resultater efter de seneste års inddragelsesprojekter på Nørrekås, hvorfor synlige forandringer er vigtige for at fastholde engagementet.

Det anbefales, at der i budgetforhandlingerne for budget 2022 afsættes 500.000 kr. til de første tiltag på Nørrekås, og at styregruppen for Rønne byudvikling i tæt dialog med havnens brugere udarbejder et forslag til, hvordan midlerne disponeres. Midlerne skal eksempelvis kunne bruges til nedenstående emner, hvoraf det dog ikke er sikkert, at der er midler til at realisere alle tiltag. Bevilges beløbet vil der blive udarbejdet en anlægssag med forslag til disponering, der vil blive fremlagt til politisk godkendelse primo 2022. Der vil blive søgt yderligere finansiering fra fonde.

Mulige tiltag i fase 1:

- Etablering af ny legeplads mellem de eksisterende maritime klubber
- Indkøb af flytbare tøndesaunaer
- Etablering af læskur til omklædning ved stranden
- Oprydning på bl.a. trekantgrunden og bådoplagsplads
- Nedrivning af gammelt skur mod Ndr. Kystvej
- Plantning af buske, træer og blomster

Afsættes der ikke midler i budget 2022 vil de første tiltag først kunne igangsættes i 2023, hvilket vil gøre det vanskeligt at motivere borgere og foreninger til fortsat engagement i dialogen om havnens udvikling.

#### *Relation til sag vedr. midlertidig omdannelse af remisen*

Der er parallelt med denne sag fremlagt en sag vedr. midlertidig ibrugtagning af remisen målrettet unge. Helhedsplanens første fase, der kredser om at skabe et opholdsmiljø med en ny legeplads på den vestlige side af remisen og en færden rundt om bygningen, giver en god blanding af brugergrupper.

#### *Efterfølgende faser*

Der arbejdes på en samlet helhedsplan, der rummer følgende elementer.

- **Udvikling af Nørrekås Lystbådehavn** til et centrum for maritime fritidsaktiviteter, hvor fokus er at samle aktiviteterne omkring lystbådehavnen, skabe bedre adgang til vandet for flere forskellige aktiviteter og åbne området for flere borgere. Den overordnede idé er på sigt at få skabt et område, der adskiller sig fra de andre havneområder på Bornholm. Dette skal ske ved at bygge videre på det varierede udbud af foreninger og det hyggelige caféområde, der er tilstede på havnen i dag. Der har i de seneste par år været en forøget interesse for aktiviteter på og omkring vand, som henvender sig til nye grupper af borgere. Den udvikling skal området være med til at løfte. Det er aktiviteter som SUP (stand up paddle surfing), havsvømning, havhaver hvor der dyrkes tang og muslinger, havbiologi for børn osv.

Flere steder trænger den eksisterende havn til reparationer og i udkastet til planen indgår renoveringerne ved, at der laves nye disponeringer af arealerne. Derved opstår flere bådpladser og en kanal, der skal give bedre vandkvalitet i havnebassinene og mulighed for at sejle med kajak udenom lystbådehavnen, når vejrforholdene tillader det. På den lange bane er planen at der opstår flere mindre holme med kanaler og broer, et maritimt klubhus under fælles tag, der opleves åbent og inviterende, men samtidig sikrer plads til de enkelte fællesskaber og nicher til det særlige ved de enkelte klubber.

- **Nye og flere skure i forbindelse med** vinteropbevaringsplads

- **Mere bynær natur**, adskillelse af tung trafik ved brug af plantebælte
- **Udvidelse af den eksisterende sandstrand** til en mindre strandpark nord for Nørrekås med fokus på at kombinere et rekreativt landskab med kystbeskyttelse og så frem det er muligt, ændring af sedimenttransport i området, der skal imødegå tilsanding af Nørrekås.
- **Velkomstplads og omlægning af Ndr. Kystvej**, således at der skabes en trafikafvikling, der tilgodeser både de rekreative aktiviteter der planlægges for omkring lystbådehavnen og den færge- og godstrafik, der er en vital nerve for øen.
- **Vandkulturhus** – en interessentgruppe omkring Rønne Svømmehal arbejder målrettet på visioner og planer for et nyt vandkulturhus på Nørrekås. ØEPU besluttede d. 18/11-2020 at reservere "Trekantsgrunden" i en 2-årig periode frem til 1. okt. 2022 til formålet, med henblik på at forlænge reservationen, hvis der kan opnås støtte og finansiering af planerne. I helhedsplanen indarbejdes vandkulturhuset som en mulighed, men samtidig arbejdes der med en version af planen, hvor Trekantsgrunden er en havnepark i nærhed til Nørrekås.

Der vil blive fremlagt forslag til, hvordan de forskellige tiltag kan opdeles i faser samt overslag på økonomi. De økonomiske overslag er under udarbejdelse og udkastet til strategiske helhedsplan kan blive ændret i større eller mindre grad for at sikre en realistisk økonomi.

#### *Tidsplan:*

Den strategiske helhedsplan for Nørrekås vil blive færdiggjort efter nedenstående tidsplan:

- Færdigbearbejdelse af strategisk helhedsplan for Nørrekås – juni til september 2021.
- Offentlig dialog og høring af planen – september og oktober 2021.
- Politisk behandling af den endelige helhedsplan – ultimo 2021 (dette tidspunkt kan ændres, hvis det viser sig nødvendigt at foretage miljøscreening af planen).

#### *Bilag:*

Helhedsplan for Nørrekås – projektstade maj 2021

### **Økonomiske konsekvenser**

Økonomi og Personale har ikke lavet økonomiske sagsbehandling på sagen. Dette vil ske, hvis det besluttes, at der skal laves et budgetforslag på 0,5 mio. kr. til budget 2022.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

**Punkt 15: BRK og DGI Bornholms samarbejdsaftale, Status og fremtidigt samarbejde 2021 - 2024**

Åbent punkt

## **15 BRK og DGI Bornholms samarbejdsaftale, Status og fremtidigt samarbejde 2021 - 2024**

18.13.00P20-0002

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	15	

### **Politisk sagsgang**

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller  
Børne- og Skoleudvalget indstiller  
Social- og Sundhedsudvalget indstiller  
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller  
Kommunalbestyrelsen beslutter

### **Resumé**

Samarbejdsaftalen mellem Bornholms Regionskommune og DGI Bornholm, der fungerer fra 1. januar 2019 til og med 31. december 2021 står overfor, at der inden 30. juni 2021 skal træffes aftale om mulig forlængelse af samarbejdsaftalen.

I april og maj måned 2021 har fem centerchefer og relevante medarbejdere fra Bornholms Regionskommune afholdt evaluerings- og udviklingsmøder med direktøren samt idræts- og kommunekonsulenten fra DGI Bornholm. Centrene er Center for Job, Uddannelse og Rekruttering, Center for Skole, Center for Sundhed og Forebyggelse, Center for Natur, Miljø og Fritid og Center for Børn og Familie. De fem centre i Bornholms Regionskommune anbefaler, at samarbejdsaftalen mellem Bornholms Regionskommune og DGI Bornholm forlænges.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller at:

- a) samarbejdsaftalen forlænges gældende fra 1. januar 2022 til og med 31. december 2024.
- b) samarbejdsaftalen forsat særligt fokuserer på:
  - Lige adgang for børn og unge til idrætsaktiviteter
  - Satsning for at få flere inaktive voksne og seniorer til at motionere
  - Mental Sundhed
  - Outdoor

Social- og Sundhedsudvalget, den 31. maj 2021:

- a) Anbefales
- b) Anbefales

Børne- og Skoleudvalget den 1. juni 2021:

- Ad. A: anbefales
- Ad. B: Anbefales

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:  
Indstilling anbefales.

## Sagsfremstilling

DGI Bornholm og Bornholms Regionskommune indgik den 28. august 2019 en samarbejdsaftale. Samarbejdsaftalens aftaleperiode er for perioden 1. januar 2019 - 31. december 2021. Samarbejdsaftalen ses her: [link til samarbejdsaftalen](#).

Formålet er, at de to parter i fællesskab arbejder for visionen 25-50-75, der betyder, at i 2025 vil 50 % af den bornholmske befolkning være aktive i idrætsforeninger og i 2025 vil 75 % være idrætsaktive. Visionen understøtter ligeledes det nationale fokus, der er i "Bevæg dig for livet" indsatserne. I aftalen forpligter begge parter sig i fællesskab til at arbejde med borgernes fysiske, psykiske og sociale sundhed.

Samarbejdsaftalens fire indsatsområder omhandler:

- Lige adgang for børn og unge til idrætsaktiviteter
- Satsning for at få flere inaktive voksne og seniorer til at motionere
- Mental sundhed
- Outdoor

Fokusområderne stemmer overens med kommunalbestyrelsen visioner samt Bornholms Regionskommunens politikker som "Vores Ø -Kultur, Idræt og Fritidspolitikken", "Folkesundhedspolitikken og Folkesundhedsstrategien" og-, "Børne og Ungepolitikken".

Det giver derfor god mening, at en eventuel forlængelse af samarbejdsaftalen fortsætter med fokus på de fire indsatsområder. Efter en politisk godkendelse af forlængelse af samarbejdsaftalen, aftales nærmere i efteråret 2021, hvilke præcise indsatser, der arbejdes videre med i årene frem. Aftalen tilrettes og underskrives på ny.

## Årlig status

Samarbejdsaftalen lægger op til et årligt statusmøde og skriftlig afrapportering mellem DGI Bornholm og Bornholms Regionskommune senest d. 30. juni 2021. Forlænges aftalen, vil den årlige status fortsætte indtil 2024.

I samarbejdsaftalens bilag, kan læses om variationen af de mange aktiviteter, som er gennemført til forskellige målgrupper og med forskellige fagcentre. Ud over de mange gennemførte aktiviteter for borgere i forskellige aldre, er det væsentligt at fremhæve at samarbejdet bidrager til:

- Øget kendskab til hinanden, styrkede relationer, videndeling og optimering af ressourcer
- Læring med og om hinanden også på tværs af fagcentre
- Fleksibel koordinering af aktiviteter, som eksempelvis i samarbejdet om sommerferieaktiviteter til børn og unge
- Brobygning mellem kommunens institutioner og foreningerne, som eksempelvis i relation til indsatserne "De små Børns Bornholm" og "Styrk din sundhed"
- Samarbejde i relation til øget mental sundhed, som eksempelvis igennem "ABC mental sundhed" og "gå grupper"
- Samarbejde og fremme øget anvendelse af udendørs motionsaktiviteter
- Øget kendskab og fleksibilitet omkring fritidspas-ordningen

I samarbejdsaftalens periode er der skabt kendskab og tillid til hinanden. Der ytres positivt om det ligeværdige i partnerskabet, hvor der bidrages med viden og ressourcer ind i en fælles vision om at få flere bornholmere til bevæge sig i fællesskaber. Det er lykket at skabe et tættere partnerskab, hvor Bornholms Regionskommune og DGI Bornholm tænker hinanden ind i arbejdet med at styrke borgernes sundhed og involvering i fællesskaber. Samtidig legaliserer samarbejdsaftalen, at medarbejderne i Bornholms Regionskommune kan bruge tid og ressourcer på målrettede indsatser.

### **Vilkår for samarbejdet**

Samarbejdsaftalen er en rammeaftale, der fastsætter vilkårene for de samarbejdsaktiviteter, der gennemføres i løbet af aftaleperioden. Samarbejdsaftalen er uden økonomi, men det vægtes positivt, at der kan aftales undersamarbejdsaftaler med økonomi for målrettede indsatser mellem DGI Bornholm og de enkelte centre i BRK.

Aftalen er dynamisk, og nye initiativer kan aftales. Administrationen kan frit igangsætte projekter sammen med DGI under eksisterende rammer uden, at de enkelte projekter kræver politisk godkendelse.

I begyndelsen af et nyt samarbejdstiltag afklares, hvilken rolle DGI Bornholm har, og hvilken rolle BRK har i samarbejdet. Personaleressourcer og økonomi i forbindelse med afviklingen og udviklingen af de enkelte samarbejdstiltag aftales i forlængelse heraf mellem DGI Bornholm og de enkelte centre i BRK.

### **Økonomiske konsekvenser**

Bornholms Regionskommune har ingen økonomisk forpligtelse over for DGI. Økonomi aftales særskilt for de enkelte samarbejdsprojekter.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 16: Handleplaner for politik for kultur, idræt og fritid**

### **Bilag**

Eksempel på handleplan

Åbent punkt

## 16 Handleplaner for politik for kultur, idræt og fritid

20.00.00P16-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	16	

### Politisk sagsgang

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter.

### Resumé

I februar 2021 godkendte kommunalbestyrelsen en ny politik for kultur, idræt og fritid på Bornholm. Der skal nu igangsættes et arbejde med udformning af handleplaner, der beskriver politikken konkrete udmøntning. Udvalget orienteres om processen for dette arbejde i 2021.

### Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at:

- Orienteringen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

Taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

I februar 2021 godkendte kommunalbestyrelsen en ny politik, der skal sikre et mangfoldigt og varieret kultur-, idræts- og fritidsliv for alle. Politikken hedder "Vores Ø – Politik for kultur, idræt og fritid på Bornholm. Det er den første politik, der samler kommunens ambitioner for kultur, biblioteks- og idrætsområdet.

Politikken beskriver både de langsigtede politiske mål for kultur, idræts- og fritidsområdet, dvs. *hvad* BRK gerne vil nå på området (politik), og de strategiske planer for, *hvordan* BRK i praksis vil nå politikken mål. (strategi) Det betyder, at politikken i princippet kombinerer to styringsdokumenter: Politik og strategi.

Der skal nu ses nærmere på formuleringen af handleplaner, som beskriver de konkrete initiativer, der skal virkeliggøre politikken indhold og realisere de politiske ambitioner for området. Udvalget orienteres om, hvordan administrationen vil gribe den forstående proces an i 2021.

#### Handleplaner for kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet

I første omgang vil der blive arbejdet på at formulere handleplaner for de kommunale institutioner på kultur- og fritidsområdet. Det vil sige Bornholms Folkebiblioteker, Bornholms Kulturskole, Bornholms Idrætsområder samt fritid- og kulturforvaltningen.

Der lægges op til, at hver institution/afdeling udarbejder årlige handleplaner, dog med mulighed for at have flerårige handleplansindsatser af hensyn til implementering og kontinuitet. I handleplanen vil de respektive institutioner beskrive, hvilke konkrete indsatser institutionen vil arbejde med i løbet af året for at udmønte politikken fokusområder og

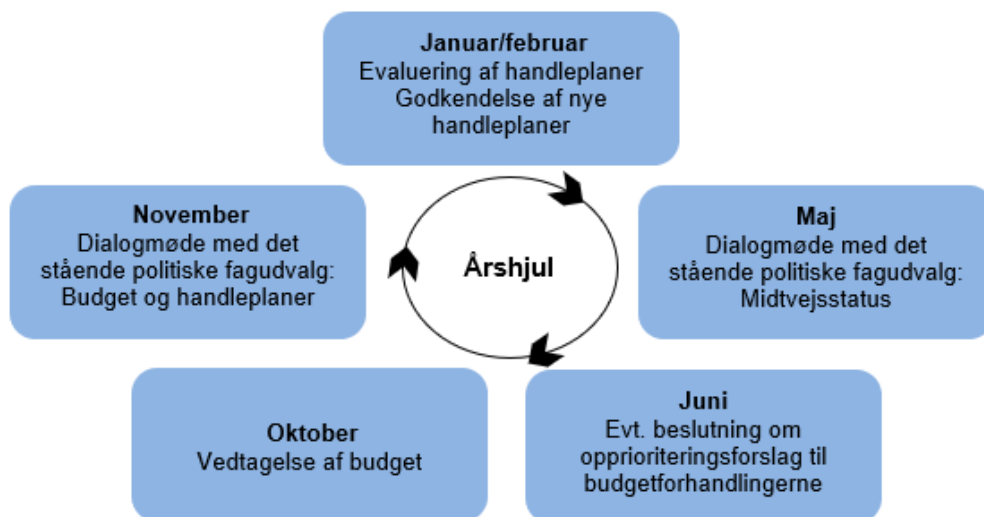
ambitioner. Som hovedregel vil hver institution arbejde med et begrænset antal indsatser, som dog over tid vil blive afsluttet og erstattet af nye. Se bilagt eksempel på handleplan.

Indsatserne vil som udgangspunkt bestå af aktiviteter, som kan løftes inden for institutionens daglige drift og budgetramme. Dog er årshjulet for handleplansarbejdet tilrettelagt således, at det er muligt at forelægge et forslag om en ekstra bevilling til en bestemt indsats i forbindelse med budgetforhandlingerne, såfremt det er et politisk ønske. Jf. nedenfor.

Det forventes, at handleplaner for de tre kommunale institutioner på fritids- og kulturområdet samt fritid- og kulturforvaltningen vil foreligge til politisk behandling i august. Handleplanerne vil omhandle indsatser for perioden august- december 2021.

### Årshjul for arbejdet med handleplaner

Handleplansarbejdet følger et årshjul, hvor hver kommunal institution udarbejder en handleplan en gang om året. I starten af året forelægges en opfølgning på handleplanen fra det foregående år for det politiske fagudvalg. På baggrund af denne opfølgning godkendes en ny handleplan for indeværende år.



I maj præsenterer institutionerne en midtvejsstatus for deres konkrete arbejde med politikken i forbindelse med dialogmødet med det politiske fagudvalg. På mødet drøftes det bl.a. om denne status giver anledning til at fremsende opprioriteringsforslag til årets budgetforhandlinger til et eller flere indsatser i det efterfølgende år. Eventuelle forslag behandles på udvalgsrådet i juni.

Endelig drøftes koblingen mellem indsatserne og den vedtagne budgetaftale på dialogmødet i november.

### Handleplaner for eksterne samarbejdspartnere

I løbet af efteråret 2021 vil administrationen se nærmere på, hvordan eksterne samarbejdspartnere (dvs. selvejende kulturinstitutioner og idrætshaller, foreninger, brugerråd m.fl.) kan bidrage til udmøntningen af politikken ambitioner.

Dialogen forventes at tage udgangspunkt i etablerede fora, der repræsenterer centrale interessenter. Her tænkes f.eks. på Bornholms Borgerforeningers Samvirke, Kulturvækst Bornholm, Idrættens Videns- og Kompetenceråd, Folkeoplysningsudvalget, Musik- og Teaterrådet, Kunst- og Kulturhistorisk Råd m.fl. Dialogen vil desuden indebære en drøftelse af, hvordan der konkret skabes sammenhæng mellem politikken ambitioner og deres virksomhed

samt i hvilket format, og hvordan der følges op på aktørernes arbejde med politikken. Dette arbejde forventes først konkretiseret i 2022.

### **Økonomiske konsekvenser**

-

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 17: IVK anmoder om opprioriteringsforslag om midlertidigt tilskud og forslag til revidering af fremtidig tilskudsmodel til selvejende haller**

### **Bilag**

Bilag 2 Budget til selvejende haller 2017 - 2021-24

Bilag 1 Opsummering ønsker arbejdsgruppe IVK

Åbent punkt

## **17 IVK anmoder om opprioriteringsforslag om midlertidigt tilskud og forslag til revidering af fremtidig tilskudsmodel til selvejende haller**

04.04.00Ø40-0056

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	17	

### **Politisk sagsgang**

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

### **Resumé**

Idrættens Videns -og Kompetenceråd (IVK) ønsker at fremme en mere gennemsigtig tilskudsmodel til selvejende haller, hvor to haller som DGI Hallen- Hal 2 og Mulighedernes Hus, får mulighed for at indgå i tilskudsmodellen. IVK fremlægger således forslag til fælles finansieringsmodel mellem BRK og de selvejende haller til et midlertidigt tilskud og forslag til en fremtidig revidering af tilskudsmodellen.

IVK indstiller derfor, at Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget drøfter dels forslag til opprioriteringsforslag til fælles finansieringsmodel til midlertidigt tilskud til de to haller, og forslag til at afsætte beløb til proces til at revidere nuværende tilskudsmodel.

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller at:

- a) Henvendelsen drøftes
- b) Udvalget oversender forslag til midlertidigt tilskud og revision af modellen j.fr IVK's oplæg til budgetforhandlingerne for 2022 og/eller
- c) Udvalget oversender forslag til midler afsat til facilitetsanalyse som baggrund for nye principper for tilskud til selvejende haller
- d) Udvalget afviser at oversende forslaget til budgetforhandlingerne for 2022.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:

- a) Godkendt.
- b) Godkendt.
- c) Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

Idrættens Videns -og Kompetenceråd (IVK) har på baggrund af henvendelse fra to haller "Mulighedernes Hus og DGI Hallen- Hal 2" udarbejdet følgende konkrete forslag til Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, om at de to haller får et midlertidigt tilskud, at den nuværende tilskudsmodel revideres og at tilskudsmodellen på sigt inkluderer alle selvejende haller, der bidrager til idrætten på Bornholm.

Begrundelsen for henvendelsen fra de to haller er et ønske om at blive en del af Bornholms Regionskommunes tilskud til selvejende haller. Ifølge IVK bidrager begge haller til den samlede udvikling af idrætten på Bornholm, og varetager ligestillede idrætsopgaver indenfor foreningslivet og skolernes anvendelse af idrætsfaciliteterne, som de øvrige 9 selvejende haller, der får et årligt tilskud af Bornholms Regionskommune.

På Baggrund af henvendelsen valgte IVK at drøfte fremtidens idrætsbehov, borgernes motivation og nye tendenser indenfor idræt og bevægelse i relation til nuværende tilskudsmodel på et temamøde i marts.

### **Tidligere politisk afgørelse om tilskud til Mulighedernes Hus og DGI Hallen- Hal 2**

Kommunalbestyrelsen godkendte den 12.10.2017 kommunegaranti til Tejn Idrætsforening til opførelse af "Mulighedernes Hus". Tejn Idrætsforening får lokaletilskud jfr. Folkeoplysningsloven § 25 og kommunens tilskudsregler.

Tejn Idrætsforening har ansøgt administrationen i oktober 2019 om at blive en del af tilskudsmodellen. Administrationen henviser i svar til tidligere beslutning om lokaletilskud.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23.02.2017 kommunegaranti til DGI-hallen til etablering af springhal i tilknytning til eksisterende idrætshal (Hal 2). Kommunegarantien blev givet under forudsætning af, at der ikke blev givet yderligere tilskud til faciliteten.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 28.03.2019 ansøgning fra DGI-hallen om ændring i driftstilskud. Det blev godkendt at skole og foreningstimer ikke indgår i tilskudsberegning, samt at lade udgifterne til renter og afdrag for lånet til springhallen indgå i kommende tilskudsberegninger.

### **IVK foreslår fælles finansieringsmodel til midlertidigt tilskud til de to haller, og forslag om at afsætte beløb til proces til at revidere nuværende tilskudsmodel.**

IVK er bekendt med tidligere ovennævnte politiske beslutninger vedr. tilskud til Mulighedernes Hus og DGI-hallen –Hal 2. På trods af tidligere politisk beslutning har IVK valgt at drøfte den nuværende tilskudsmodel, og kommer med oplæg til politisk drøftelse. Drøftelsen skal ses i lyset af, at IVK ønsker at fremme udvikling af idrætten på Bornholm, således at kvaliteten af blandt andet faciliteterne imødekommer de nye tendenser hos borgerne i forhold til idræt og bevægelse i hverdagen, samt faciliteternes betydning for lokalsamfundsudvikling.

IVK vurderer, at en revidering af tilskudsmodellen er i tråd med fokusområder i "Vores Ø - Politik for Kultur, Idræt og Fritid på Bornholm". Politikens fokusområde 4 handler om faciliteter og mødesteder. Hovedambitionen er, at Bornholm tilbyder gode og tidssvarende faciliteter for frivillige, foreninger og borgere. Et af de konkrete initiativer, der understøtter dette fokusområde er, at der vil ske en revidering af gældende kriterier af økonomisk tilskudsmodel til selvejende haller. Initiativet fra IVK kan således betragtes som et initiativ i handleplan for politikens fokusområde 4.

Samtidigt ser IVK, at kultur, idræt og fritidslivet spiller en vigtig rolle i den forebyggende og sundhedsfremmende indsats på øen. De selvejende og kommunale haller og foreningslivet er væsentlige aktører og samarbejdspartnere i dette arbejde. Borgernes adgang til bl.a. attraktive faciliteter og fleksible rammer og tilbud, er afgørende for borgernes mulighed for at vælge det sunde og gode liv til. Og netop tilvalget af bl.a. attraktive idrætsfaciliteter, har også betydning for bosætningsmønstre, især når det gælder børnefamilier.

I mange år var man af den opfattelse, at det var idrætsaktiviteterne, der skabte behovet for faciliteterne. I dag tyder meget på, at det nok snarere er rammerne, faciliteterne og det nære

miljø, som skaber aktiviteter og deltagelse deri. Dette markerer samtidig et skifte til et mere sundhedsfremmende perspektiv, hvor den primære interesse er at skabe attraktive og funktionelle rammer for idræt og bevægelse. IVK valgte på baggrund af drøftelsen, at nedsætte en arbejdsgruppe, der har dykket ned i tilskudsmodellen og forslag til, hvordan de to haller kan inkluderes på sigt i tilskudsmodellen. IVK har enstemmigt besluttet at fremsende følgende oplæg til Job-, Udvikling og Fritidsudvalget til drøftelse.

### **Arbejdsgruppens oplæg**

Arbejdsgruppen har på baggrund af beregninger med data fra de to nye haller, set på modellen mhp. muligheden for at åbne op for midlertidigt økonomisk tilskud til de to selvejende haller.

IVK har enstemmigt bakket arbejdsgruppens oplæg op og foreslår følgende oplæg til JUFU:

### **Midlertidigt tilskud og revision af modellen j.fr IVK's oplæg.**

1. Økonomisk model for midlertidigt tilskud til to nye haller i 2022.
  - I. at DGI Hallen 2 og Mulighedernes Hus fra 2022 tildeles et årligt tilskud på tilsammen 588.828 kr., svarende til 60 procent af det beregnede tilskud jf. den gældende tildelingsmodel
  - II. at den årlige stigning i tilskuddet på 588.828 kr. finansieres med en 20-80 fordeling, hvor de ni haller, der p.t. får tilskud, tilsammen reduceres med årligt 117.756 kr. i tilskuddet, svarende til 20 procent af tilskuddet til de to nye haller og Bornholms Regionskommune finansierer de resterende 80 procent, svarende til 471.062 kr. (419.245 kr. ekskl. moms)

### **Midler afsat til facilitetsanalyse som baggrund for nye principper for tilskud til selvejende haller.**

2. Forslag til at starte en proces til revidering af tilskudsmodel til selvejende haller ved indledningsvis at foretage en samlet analyse af idrætsfaciliteter, som danner grundlag for revidering af tilskudsmodel. Analysen af idrætsfaciliteter omfatter ligeledes de kommunale haller.
  - I. at der afsættes beløb i budgettet for 2022 til konsulenttydelser i forbindelse med analyseproces og udvikling af en revideret tilskudsmodel til de selvejende haller og,
  - II. at det midlertidige tilskud til de to nye haller fortsætter indtil der truffet beslutning om en ny tildelingsmodel til de selvejende haller

### **Årligt driftstilskud til selvejende haller med afsæt i tal fra 2021**

De selvejende haller får et årligt driftstilskud fra Bornholms Regionskommune på omkring 14,3 mio. kr. i 2021. Beløbet fordeles til 7 tørhaller og 2 vådhaller ud fra en tilskudsmodel, hvor 1/3 er allokeret til vådhaller og 2/3 allokeret til tørhaller.

Tilskuddet til den enkelte selvejende hal er beregnet på baggrund af kvartalsvise og årlige indberetninger fra de selvejende haller. Indberetningerne omfatter data om den enkelte selvejende hals areal (idrætsprocent), haltimer (foreninger og skolers anvendelse af hallen), årlige og faste udgifter som personale, vedligeholdelse, forsikringer, renovation, skat og afgift, renter, afdrag og energiforbrug.

### **Forslag til økonomisk model for midlertidigt tilskud til to nye haller i 2022**

Med udgangspunkt i eksisterende tilskudsmodel er der indhentet tilsvarende data fra Mulighedernes Hus og DGI- Hallen Hal 2, for at kunne beregne størrelse på et simuleret tilskud til henholdsvis Mulighedernes Hus og DGI- Hallen Hal 2. Beregning af tilskud er foretaget med udgangspunkt i modellen for 2021.

Beregnet midlertidigt tilskud til DGI- hallen Hal 2 og Mulighedernes hus udgør samlet 981.381 kr.

Beregnet tilskud til de to nye haller efter gældende model

DGI Hallen 2	Mulighedernes Hus	I alt
421.269 kr.	560.112 kr.	981.381 kr.

### Model for midlertidigt tilskud til Mulighedernes Hus og DGI-hallen Hal 2.

Arbejdsgruppen forslår, at det midlertidige tilskud udgør 60% af det beregnede beløb til de to nye haller. Tilskuddets størrelse udgør samlet 588.828 kr.

Beregnet tilskud til de to nye haller efter gældende model – 60%

DGI Hallen 2	Mulighedernes Hus	I alt
252.761 kr.	336.067 kr.	588.828 kr.

Arbejdsgruppen forslår, at der aftales en 80/20 procent fordeling af tilskuddet mellem Bornholms Regionskommune og de 9 selvejende tør -og vådhaller i 2022. Således forslås, at 80 % af tilskuddet på 588.828 kr. finansieres af Bornholms Regionskommune. De 9 selvejende finansierer – i form af reduktion af deres nuværende tilskud – de resterende 20%. Dette svarer til et beløb på i alt 117.756 kr. i 2022. Den enkelte hals egenbetaling svarer til den årlige tilskudsstørrelse.

Selvejende halleres midlertidige egenbetaling i 2022 udgør således følgende jfr. bilag 1:

Tilskud 2022	Poulsker	Nexø	Aakirkeby	Nyvest	BIKC	DGI Hallen	Østermarie	Rønne Svøm	Gudhjem Svøm	I alt
Fast tilskud	0	719.359	1.115.212	562.614	726.083	326.736	702.278	1.620.212	880.077	6.652.572
Timetilskud	0	861.671	1.226.942	720.174	722.245	442.266	621.769	1.293.654	995.064	6.883.785
<b>Ordinært tilskud p.t.</b>	<b>830.666</b>	<b>1.581.030</b>	<b>2.342.154</b>	<b>1.282.788</b>	<b>1.448.328</b>	<b>769.002</b>	<b>1.324.047</b>	<b>2.913.866</b>	<b>1.875.141</b>	<b>14.367.022</b>
Finansiering af de 20 %	-6.809	-12.960	-19.199	-10.515	-11.872	-6.303	-10.853	-23.885	-15.370	-117.766
<b>Ordinært tilskud nyt</b>	<b>823.857</b>	<b>1.568.070</b>	<b>2.322.955</b>	<b>1.272.273</b>	<b>1.436.456</b>	<b>762.699</b>	<b>1.313.194</b>	<b>2.889.981</b>	<b>1.859.771</b>	<b>14.249.256</b>

I bilag 2 fremgår det årlige tilskud til selvejende haller i tidsperiode fra 2017 –2021/24.

### Forslag til analyseproces af idrætsfaciliteter og udvikling af en revideret tilskudsmodel til selvejende haller, herunder forslag til opprioriteringsforslag til Budget 2022

Arbejdsgruppens forslag er, at der afsættes økonomiske ressourcer til udgifter til midlertidig konsulent med ansvar for en involverende og dialogbaseret proces med IVK, de relevante politiske udvalg og de selvejende haller. Der er behov for at revurdere de gældende principper for tilskudsmodellen, så de fremover er mere gennemsigtige, fremmer motivation og udvikling af idrætten lokalt og bl.a. tager hensyn til idrætsfaciliteternes diversitet i lokalområder. En forudsætning vil være at analysen kobles sammen med en strategi for idrætsfaciliteter og principper for en tilskudsmodel til selvejende haller. Facilitetsanalysen vil omfatte en samlet analyse, hvor både de kommunale og selvejende haller er omfattet.

Opgaven skal således munde ud i en analyse af idrætsfaciliteterne og tilskudsmodellen, benchmarking med ligestillede kommuners tilskud til selvejende haller, og en strategi for idrætsfaciliteter, herunder anbefalinger til principper for tilskud til selvejende haller. Der afsættes et år til denne proces. Efterfølgende vil der være behov for implementering af de nye principper for tilskud til selvejende haller.

Da arbejdsopgaven går ud over en driftsopgave anbefales at ansætte en tidsbegrænset konsulent med erfaring i lignende processer fra andre kommuner.

Opgavens tidsperiode er fra januar 2022 til december 2022. Det kan forventes, at der er behov for en faciliterende og understøttende proces, når en ny facilitetsstrategi og tilskudsmodel for de selvejende haller foreligger. Der vil i tidsperioden således kunne stilles yderligere ønske om eventuel fremtidigt budgetforslag til selvejende haller.

### **Økonomiske konsekvenser**

Hvis der er politisk opbakning til forslaget vil de økonomiske konsekvenser se således ud:

Hvis DGI Hallen 2 og Mulighedernes Hus tildes et tilskud, der svarer til 60 procent af det ellers beregnede beløb jf. den gældende tildelingsmodel, så vil de to haller modtage et tilskud på tilsammen 588.828 kr. årligt jf. nedenstående.

Beregnet tilskud til de to nye haller efter gældende model – 60%

DGI Hallen 2	Mulighedernes Hus	I alt
252.761 kr.	336.067 kr.	588.828 kr.

Med en 20-80 fordeling af finansieringen af de 588.828 kr. årligt, vil tilskuddet til de ni haller, der p.t. får tilskud, blive reduceret med 117.766 kr. årligt. Det resterende tilskud på 471.062 kr. vil skulle finansieres af kommunen, der efter af løftning af moms, vil få en udgift på 419.245 kr. årligt.

Finansieringen af både den årlige merudgift til tilskud på 419.245 kr. og beløb afsat til konsulent til udvikling af ny tildelingsmodel til de selvejende haller, foreslås i så fald videresendt som udvidelsesforslag til budgetdrøftelserne for 2022 og overslagsår.

### **Oversigt over bilag:**

Bilag 1: Opsummering ønsker arbejdsgruppe under IVK

Bilag 2: Det årlige tilskud til selvejende haller i tidsperiode fra 2017 – 2021/24.

### **Supplerende sagsfremstilling**

-

## **Punkt 18: Sager til høring i Ældreråd og handicapråd**

Åbent punkt

## **18 Sager til høring i Ældreråd og handicapråd**

00.01.00P35-0100

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	18	

### **Indstilling og beslutning**

Kommunaldirektøren indstiller at:

- Ingen sager sendes til høring i Ældreråd og handicapråd.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:  
Godkendt.

## **Punkt 19: Gensidig orientering**

Åbent punkt

## **19 Gensidig orientering**

00.01.00P35-0100

<b>Behandling</b>	<b>Mødedato</b>	<b>Åbent punkt</b>	<b>Lukket punkt</b>
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	02-06-2021	19	

- Henvendelse fra Poulsker Idrætsforening.  
Materiale er fremsendt udvalget på mail den 4. maj 2021.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2. juni 2021:  
Orientering modtaget.